

Załącznik Nr
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Krasnobrodzie
z dnia2017 r.

GMINA KRASNOBRÓD

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY KRASNOBRÓD

UWARUNKOWANIA DO ZMIANY STUDIUM

KRASNOBRÓD 2017

Spis treści

I. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie, stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	5
II. Stan środowiska, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	10
III. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	31
IV. Warunki i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.....	36
V. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	38
VI. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	39
Prognoza demograficzna	39
Analiza zmian w zaludnieniu miasta i gminy Krasnobród w latach 2000 - 2015	39
Analiza społeczna i ekonomiczna	45
Bilans terenów.....	47
Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej służących realizacji zadań własnych gminy	57
VII. Stan prawny gruntów	59
VIII. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych	59
IX. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	60
X. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	61
XI. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.....	63
XII. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	69
XIII. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	69

I. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie, stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Gmina Krasnobród zajmuje powierzchnię 12 689 ha, co stanowi ok. 6,8% powierzchni powiatu zamojskiego. Sieć osadnicza obejmuje miasto Krasnobród i 16 sołectw.

Wykaz obrębów ewidencyjnych na obszarze gminy Krasnobród

Lp.	Numer obrębu	Nazwa obrębu	Powierzchnia [ha]
1	062004_4.0001	MIASTO KRASNOBRÓD	698,5
2	062004_5.0001	DOMINIKANÓWKA	280,8
3	062004_5.0002	GRABNIK	538,6
4	062004_5.0003	HUCISKO	394,3
5	062004_5.0004	HUTKI NAMULE	1551,4
6	062004_5.0005	HUTKÓW	1371,6
7	062004_5.0006	KACZÓRKI	248,9
8	062004_5.0007	ZIELONE	878,9
9	062004_5.0008	MAJDAN MAŁY	802,1
10	062004_5.0009	MAJDAN WIELKI	2062,8
11	062004_5.0010	MALEWSZCZYŻNA	533,1
12	062004_5.0011	NOWA WIEŚ	81,3
13	062004_5.0012	PODKLASZTOR	537,3
14	062004_5.0013	POTOK SENDERKI	337,4
15	062004_5.0014	STARA HUTA	998,0
16	062004_5.0015	SZUR	296,3
17	062004_5.0016	WÓLKA HUSIŃSKA	1076,6

Gmina charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem wielkości wsi. Główną miejscowością gminy pełniącą rolę ośrodka administracyjno-gospodarczego jest Krasnobród. W mieście mieszka 43,2% mieszkańców gminy. Największą miejscowością większą w obszarze gminy jest Majdan Wielki, usytuowany w kierunku wschodnim od miasta Krasnobród. Na rozwój miasta, determinujący wpływ mają funkcje turystyczne, uzdrowiskowe i wypoczynkowe. W strukturze zagospodarowania miasta duży udział mają tereny ośrodków wypoczynkowych i urządzeń obsługi turystyki i rekreacji.

Większość miejscowości poza Krasnobrodem to typowe ulicówki z przeważającą dosyć zwartą zabudową zagrodową, przemieszaną zabudową mieszkaniową jednorodzinną i pojedynczo występującymi usługami. Wyjątkiem są tu wsie Hutki Namule, Kaczórki,

Grabnik Dolny, Hucisko i Potok Senderki w których zabudowa zlokalizowana jest dość luźno i zazwyczaj po jednej stronie drogi.

Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów i budynków gmina ma wysoką lesistość. Ponad 54% powierzchni gminy zajmują lasy. Użytki rolne zajmują prawie 39% powierzchni gminy. Szczegółową strukturę użytkowania gruntów obrazuje poniższa tabela.

Struktura użytkowania gruntów w gminie

Typ użytku	Powierzchnia w obszarze miasta [m ²]	Powierzchnia w obszarze wiejskim gminy [m ²]	Powierzchnia w całej gminie [m ²]	Udział procentowy w powierzchni gminy
tereny zabudowane	1914112	2521138	4435250	3,50%
grunty orne	2057241	37988808	40046049	31,56%
sady	43782	308259	352041	0,28%
pastwiska	441020	1682050	2123070	1,67%
łąki	533941	6078407	6612348	5,21%
zadrzewienia	96202	486444	582646	0,46%
lasy	1157240	67501865	68659105	54,11%
nieużytki	39561	428291	467852	0,37%
wody	302198	868245	1170443	0,92%
tereny kolejowe	220	38297	38517	0,03%
drogi	400428	1942877	2343305	1,85%
pozostałe	0	58789	58789	0,05%
Suma	6985945	119903470	126889415	100,00%

Inwentaryzacja obszaru gminy przy użyciu danych z ewidencji gruntów i budynków wykazała, iż w gminie znajduje się około 200 ha zabudowy zagrodowej, która zlokalizowana jest wyłącznie na obszarze wiejskim gminy. Zabudowa w części wiejskiej gminy w przeważającej większości ma charakter zagrodowy nie mniej jednak obserwuje się systematyczne przekształcanie zabudowy zagrodowej w zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz uzupełnianie obszarów niezainwestowanych dotychczas o nową zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Wynika to m.in. z uzdrowiskowego charakteru gminy, dużej lesistości (54%) oraz braku gleb najwyższych klas (na terenie gminy nie ma

gleb klasy I, natomiast gleby klasy II występują jedynie na kilku obszarach o niewielkiej powierzchni). Kolejnym dominującym rodzajem zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zajmująca powierzchnię 150 ha. Ze względu na uzdrowiskowy charakter gminy znaczną powierzchnię zajmuje również zabudowa usługowa obejmująca zarówno usługi komercyjne jak i publiczne (około 70 ha). Wydaje się że charakter gminy stwarza znaczną rezerwę pod ten rodzaj zabudowy. Wyposażenie w zakresie usług publicznych obejmuje głównie obiekty oświaty (zespół szkół ogólnokształcących, 2 gimnazja, i 5 szkół podstawowych), ośrodek zdrowia, dom kultury i ośrodek sportu, administrację gminną, urząd pocztowy, komisariat policji w Krasnobrodzie, 12 strażnic OSP w miejscowościach wiejskich oraz miejsca kultu religijnego – kościoły i kaplice. Zakres usług komercyjnych obejmuje przede wszystkim usługi z zakresu handlu. Pomimo uzdrowiskowego charakteru gminy usługi gastronomiczne oraz prywatne usługi rozrywkowo-kulturalne są słabo rozwinięte. Istotnym elementem zagospodarowania gminy jest zabudowa letniskowa obejmująca w większości tereny leśne w mieście i jego najbliższych okolicach. Tereny zabudowy przemysłowej obejmują marginalną powierzchnię około 7 ha. Tereny Infrastruktury technicznej zapewniające funkcjonowanie gminy zajmują około 13 ha.

W gminie znajduje się około 2200 budynków mieszkalnych z czego 875 zlokalizowanych jest na obszarze miasta. Stan techniczny budynków w gminie jest zróżnicowany. Większość budynków jest w stanie dobrym lub zadowalającym, występują jednak również obiekty gorzej zachowane lub zdewastowane. Obszarami koncentrującymi obiekty w gorszym stanie technicznym są najczęściej tereny przemysłowe i składowe. Często zły stan techniczny dotyczy także budynków gospodarczych i inwentarskich, które stanowią pustostany ze względu na zaprzestanie produkcji rolniczej przez poszczególnych rolników, większość takich budynków zlokalizowana jest w części wiejskiej gminy.

W gminie dominują budynki mieszkalne jedno- lub dwukondygnacyjne, o dachach dwuspadowych w przypadku starszej zabudowy oraz dwu- i wielospadowe w nowo powstałych obiektach mieszkalnych.

W latach 2004 – 2015 w gminie zostało oddane do użytkowania 230 budynków z czego 186 to budynki mieszkalne. Średnio na jeden rok przypada około 20 budynków z czego 15 to budynki mieszkalne. Poniższa tabela przedstawia ilość budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania.

Rozwój zabudowy niemieszkalnej w gminie w latach 2004-2015

Rodzaj budynku	Ilość budynków oddana do użytkowania
budynki zbiorowego zamieszkania	0
budynki hoteli	3
inne budynki zakwaterowania turystycznego	15
budynki biurowe	0
budynki handlowo-usługowe	10
garaże	7
budynki gospodarstw rolnych	6
budynki usług publicznych	1
przemysłowe składów i magazynów	2
Razem	44

Uwzględniając fakt, iż gmina posiada status uzdrowiska oraz w dużej mierze nastawiona jest na rozwój z zakresu turystyki, liczba budynków usługowych oddanych do użytku w ostatnich latach świadczy o umiarkowanym tempie rozwoju gminy.

Obecne przeznaczenie terenów:

W gminie obowiązuje 12 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dwa z nich zostały przyjęte w 2004 roku i obejmowały cały obszar miasta i gminy. Plany te zostały opracowane w oparciu o przepisy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Pozostałe plany zostały opracowane w latach 2007-2016 i stanowią one zmianę planów przyjętych w roku 2004. W obowiązujących planach miejscowych aż 1126 ha przewidziane jest pod różną formę zagospodarowania. Znaczna część tych terenów wskazana jest w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta i wiejskich jednostek osadniczych. Poza obszarami o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych znajduje się:

- a) 915 871 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- b) 356 184 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową,

- c) 682 815 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową,
- d) 188 581 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę usług publicznych i sanatoryjnych,
- e) 939 860 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę letniskową,
- f) 229 701 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową przemysłową i magazynową.

II. Stan środowiska, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Gmina Krasnobród położona jest w mezoregionie Rostocze Środkowe zaliczanym do makroregionu Rostocze, podprowincji Wyżyna Lubelsko-Lwowska, prowincji Wyżyny Polskie. Budowa geologiczna obszaru jest urozmaicona. W podłożu znajdują się utwory kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu. Na znaczącym obszarze gminy Krasnobród powierzchniowe utwory geologiczne związane są z okresem kredy górnej (gezy, opoki i opoki margliste oraz margle). Budują one pasma wzniesień ciągnące się równoleżnikowo. Ważnym elementem rzeźby gminy Krasnobród są powierzchnie (poziome) zrównań, urozmaicone izolowanymi wzniesieniami ostańcowymi. Poziom wyższy zlokalizowany jest na wysokości 330–350 m n.p.m., a niższy na 300–320 m n.p.m. Deniwelacje terenu na obszarze gminy sięgają 100 m. Bardzo charakterystyczne są suche doliny, łączące wysoczyzny z dolinami rzecznyymi. Występują tu liczne wąwozy. W ukształtowaniu terenu wyróżnia się, przebiegająca prawie równoleżnikowo, wąska do 1 km, ograniczona stromymi zboczami dolina Wieprza, rozcinająca nieregularne garby i płaskowyże. Najwyższe wzniesienia na terenie gminy to: Wapielnia 387 m n.p.m., Góra Chełmowa (336 m n.p.m.) i Wzgórze Kamieniołom (314 m n.p.m.).

Pokrywą glebową gminy Krasnobród cechuje duże zróżnicowanie. Występują tu gleby brunatne, bielcowe, mułowo-bagienne, torfowe i wytworzone na lessach. Ich jakość jest na ogół słaba, a przydatność gleb na cele rolnicze niska.

Obszar gminy odznacza się dużymi walorami krajobrazowymi. Największą rolę odgrywają kompleksy leśne zajmujące wzniesienia i zbocza. Równie ważne w tym aspekcie jest zróżnicowane ukształtowanie rzeźby terenu obejmujące dolinę Wieprza. Na obszarze gminy Krasnobród wyróżnia się dwa podstawowe typy krajobrazu naturalnego:

- krajobraz wyżynny (w części południowej oraz północnej),
- krajobraz dolinny (związany z ciągnącą się równoleżnikowo doliną Wieprza).

Ponadto występują tu tereny o cechach typowych dla krajobrazu kulturowego. Szczególnie cennymi obiektami antropogenicznymi, stanowiącymi pozytywne akcenty

w krajobrazie, są zespół pałacowo-parkowy, eksponowany od drogi powiatowej Krasnobród–Zamość i od zalewu oraz zespół klasztorno-kościelny w Krasnobrodzie. Interesująca jest także zbudowana w stylu zakopiańskim Kaplica Św. Rocha malowniczo wkomponowana w Dolinę Św. Rocha.

Najsilniejszym przekształceniom antropogenicznym uległa północna i północno-wschodnia część gminy. Południowo-zachodnie obszary zdominowane zostały przez krajobraz leśno-polny. Lasy przybrały tu układ równoleżnikowy. Aktualnie tereny zabudowane wciąż wykazują tendencję do koncentracji w dolinie Wieprza, jednak dostęp do wody ma już zdecydowanie mniejsze znaczenie, a ważniejszymi aspektami są walory widokowe i krajobrazowe.

W gminie zlokalizowanych jest kilka punktów widokowych:

- Stara Huta - na północ od zabudowy wsi na wysokości 351 m n.p.m.,
- Potok Senderki - na kulminacjach położonych między zabudową tej wsi, a zabudową Starej Huty; 2 punkty widokowe na wys. 342 i 321 m n. p. m,
- Hutki Namule - na południe od zabudowy wsi; 2 punkty na wysokości 293 i 329 m. n. p. m,
- Grabnik - na południe od zabudowy wsi przy granicy z Nową Wsią - 327 m. n. p. m,
- Góra Kamienna - na południe od zabudowy wsi Majdan Wielki na wys. 322 m. n. p. m,
- Zielone - na południe od zabudowy wsi, na wysokości - 341 m. n. p. m,
- Krasnobród - punkt widokowy nad kamieniołomem na wysokości 314 m. n. p. m, na panoramę miasta i zalew; punkt widokowy na Górze Chełm na wysokości 336 m. n. p. m na Podklasztor i na miasteczko i zespół stawów.

Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

Zgodnie z danymi ze spisu rolnego w 2010 roku w gospodarstwach rolnych było 3559 ha użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej, z czego pod zasiewami było 2301 ha, uprawy trwałe stanowiły 66 ha, sady niespełna 32 ha, łąki trwałe i pastwiska około 826 ha. Powierzchnia ta przypisana była do 1317 gospodarstw rolnych co daje średnią około 2,7 ha na jedno gospodarstwo rolne. Grunty rolne utrzymane w dobrej kulturze rolnej stanowią

zaledwie 28% gminy. Powyższe dane jasno wskazują, iż gmina Krasnobród nie jest gminą typowo rolniczą. Obszar gminy cechują niższe od przeciętnych w województwie walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Wyrażona wg punktacji IUNG wartość ogólnego wskaźnika wynosi 63,3 pkt. plasuje gminę w grupie jednostek administracyjnych o najniższej przydatności do produkcji rolniczej. Z danych porównawczych wynika, że w mieście i gminie Krasnobród najistotniejsze elementy w sposób istotny decydujące o wartości potencjału ogólnego tj. bonitacja i przydatność rolnicza gruntów ornych są znacznie niższe od średnich wskaźników dla województwa. Wyższe są wskaźniki charakteryzujące bonitację i przydatność rolniczą trwałych użytków zielonych jak również agroklimat. Gorsza jest natomiast dostępność pól z uwagi na charakterystyczną rzeźbę terenu, a także warunki wodne.

Wskaźnikiem jakości gleby jest klasa bonitacyjna. Wg danych z ewidencji gruntów i budynków, powierzchnia użytków rolnych dla miasta i gminy łącznie wynosi 5 200 ha. Udział poszczególnych klas gleb jest następujący:

- a) I klasa nie występuje 0,00,
- b) II klasa 1,92 ha - 0,03 % ,
- c) III klasa 1071,6 ha z czego 32,24 ha w obszarze miasta - 20,6 % ,
- d) IV klasa 2731 ha z czego 135,8 ha w obszarze miasta - 52,5 % ,
- e) V i VI klasa 1395,48 ha.

Grunty prawnie chronione (I-III klasy) zajmują łącznie 1 073,4 ha tj. 21,3 % powierzchni użytków rolnych (około 8,5% powierzchni gminy). Udział gruntów o najniższej przydatności dla rolnictwa wynosi ponad 26,8%.

Zbiorowiska leśne zajmują ponad połowę całej powierzchni gminy, co stanowi jeden z najwyższych wskaźników lesistości w województwie lubelskim. Z reguły są to lasy o dużych walorach przyrodniczych, o cechach lasów naturalnych. Na terenie gminy wyróżnia się 14 typów siedliskowych lasów: bór suchy, bór świeży, bór wilgotny, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, bór mieszany wyżynny, las mieszany wilgotny, las mieszany świeży, las mieszany wyżynny, las mieszany, ols, las wilgotny, las świeży, las wyżynny. Najpospolitszym zbiorowiskiem leśnym jest bór mieszany świeży i bór świeży z głównym gatunkiem lasotwórczym sosną pospolitą, dominującą na ok. 75% powierzchni. Na 16% powierzchni leśnej gatunkiem dominującym jest jodła. W pozostałych 9% głównymi

gatunkami lasotwórczymi są drzewa liściaste, w tym buki tworzące niewielkie płaty buczyny karpackiej. Najmniej przekształcone drzewostany leśne zlokalizowane są w rejonie Krasnobrodu, Szuru i Wólki Husińskiej. Z ekosystemami leśnymi są związane główne gatunki fauny występującej w gminie. Z ssaków kopytnych występują tu: jelen, sarna i dzik, ssaki drapieżne reprezentują m.in.: borsuk, gronostaj, jenot, kuna leśna, kuna domowa, łasica i tchórz. Z rzadszych gatunków ptaków stwierdzono gniazdowania orlika krzykliwego, bociana czarnego i pliszki górskiej.

Na obszarze gminy stwierdzono występowanie takich gatunków ptaków jak: bączek (w ilości sztuk 1), bąk (1), błotniak stawowy (5), bocian biały (14), derkacz (2), dzięcioł białogrzbiety (2), dzięcioł czarny (16), dzięcioł zielonosiwy (3), lelek (8), muchołówka białoszyja (2), puszczyk uralski (1), włóchatka (1), zielonka (3), zimorodek (2), trzmiełojad (15) oraz orlik krzykliwy (2). Populacje lęgowe bąka, bączka, błotniaka stawowego oraz zielonki występują w obrębie zbiorników wodnych w Hutkach.

Zasoby wodne

Gmina Krasnobród, charakteryzuje się ubogą siecią hydrologiczną. Rozległe wysoczyzny cechuje prawie całkowity brak wód powierzchniowych. Głównym ciekim, tworzącym sieć rzeczną gminy jest Wieprz wraz z dopływami: Kryniczanką, uchodzącą w Majdanie Wielkim oraz Jacynką, uchodzącą w Kaczórkach. Pozostałe cieki Krupiec (dopływ Szumu) oraz Świerz (dopływ Sopotu) tworzą już zlewnię Sanu. Dział wodny II-go rzędu, dzielący systemy rzeczne Wieprza i Sanu, przebiega w południowo-zachodniej części gminy. Naturalne obszary źródliskowe koncentrują się w dolinach rzecznych. Najwydajniejsze źródło zlokalizowane jest w Hutkach (dolina Wieprza). Szczególnie atrakcyjne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym są natomiast źródła w Podklasztorze oraz w Hutkach (o nazwie „Belfont”). Pierwszy z wymienionych wypływów wód, został uznany za pomnik przyrody nieożywionej, natomiast obszar źródliskowy „Belfont” stanowi użytek ekologiczny.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 9 stawów pochodzenia antropogenicznego. Największy ich kompleks znajduje się pomiędzy Krasnobrodem i Hutkami. Dodatkowo funkcjonują dwa sztuczne zbiorniki wód powierzchniowych „Zalew” oraz „Oledner”. Kompleks stawów w Hutkach planowany jest objęciem ochroną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Na obszarze gminy Krasnobród wyróżniono 5 jednolitych części wód powierzchniowych:

- Wieprz od Jacynki do zbiornika Nielisz PLWR2000924159,
- Wieprz do Jacynki PLRW20002324136,
- Szum PLRW20001722849,
- Świerszcz PLRW200062414,
- Sopot PLRW 200017228389.

Formy ochrony przyrody

Gmina Krasnobród ze względu na liczne walory przyrodnicze i krajobrazowe jest bardzo bogata w różnego rodzaju formy ochrony przyrody. Na obszarze gminy występują:

- otulina parku narodowego,
- rezerwat przyrody,
- park krajobrazowy,
- obszary natura 2000,
- liczne pomniki przyrody,
- stanowisko dokumentacyjne,
- użytek ekologiczny.

Istniejące formy ochrony przyrody zlokalizowane w granicach gminy Krasnobród

Obszary Natura 2000

„Święty Roch”PLH060022

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Święty Roch” zajmuje powierzchnię 201,36 ha i praktycznie pokrywa się z granicami rezerwatu o tej samej nazwie. Został on powołany Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE). Za datę jego wyznaczenia uznaje się 05.02.2008. Charakterystyka obszaru została podana przy opisie rezerwatu. Przedmiotem ochrony są typy siedlisk przyrodniczych z oceną ogólną A, B lub C wymienione w standardowym formularzu danych tj. wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicom*) oraz żyzne buczyny (*Dentarioglandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*).

„Sztolnie w Senderkach” PLH060020

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Sztolnie w Senderkach” zajmuje powierzchnię 80,6 ha w obrębie Stara Huta. Podobnie jak poprzedni obszar, został powołany Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE), a za jego datę utworzenia uznaje się 05.02.2008. Przedmiotem ochrony są gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z oceną ogólną A, B lub C wymienione w standardowym formularzu danych tj. mopek, nocek duży, nocek łydkowłosy, nocek Bechsteina.

Ostoja obejmuje sztolnie pozostałe po eksploatacji piaskowców do wyrobu kamieni młyńskich. Sztolnie leżą na dnie zadrzewionych wąwozów wcinających się w pola. Znajduje się tam jedna z najciekawszych kolonii zimowych nietoperzy na Lubelszczyźnie. Zimuje tu 9 gatunków nietoperzy, z czego 4 umieszczone są w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

„Roztocze” PLB060012

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Roztocze” wyznaczony został 13.10.2007 r. Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007r nr 179, poz. 1275). Zajmuje powierzchnię 103503,33 ha. Obejmuje większą część gminy i miasta Krasnobród, za wyjątkiem terenu położonego w części północno-wschodniej. Jest to rozległa ostoja obejmująca Roztocze środkowe i południowe. 70% stanowią tu lasy, między którymi występują fragmenty pól uprawnych, wsie i małe miasta. Celem wyznaczenia obszaru jest ochrona populacji dziko występujących ptaków, a także utrzymanie ich siedlisk w niepogorszonym stanie. Przedmiotem ochrony są gatunki z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG z oceną ogólną A, B lub C wymienione w standardowym formularzu danych tj. bączek, bocian czarny, bocian biały, podgorzałka, trzmiełojad, orlik krzykliwy, derkacz, rybitwa rzeczna, rybitwa białowąsa, puchacz, puszczyk uralski, lelek zwyczajny, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, dzięcioł białogrzbiety, jarzębatka, muchówka mała, muchołówka białoszyja, gąsiorek, dzięcioł biało szyi, gołąb siniak oraz pliszka górska.

W ostoi występuje co najmniej 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 15 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: dzięcioł białogrzbiety (PCK), dzięcioł zielonosiwy, puchacz (PCK), puszczyk uralski (PCK), trzmiełojad; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje bocian biały i orlik krzykliwy (PCK), a także przepiórka (1% populacji krajowej).

Prawne kryteria BirdLife International, które są podstawą wytyczenia obszaru Natura 2000 PLB060012 „Roztocze” przedstawiono poniżej:

- **A1 – derkacz** (obszar występowania znaczącej liczebności gatunku globalnie zagrożonego),
- **B3 – trzmiełojad, jarzębatka** (jeden z najważniejszych obszarów występowania gatunków o korzystnym statusie ochronnym w Europie, których zasięg występowania skupiony jest w Europie),
- **C1 – derkacz** (obszar występowania znaczącej liczebności gatunku globalnie zagrożonego na poziomie Unii Europejskiej),
- **C6 – bocian czarny, trzmiełojad, orlik krzykliwy, puszczyk uralski, dzięcioł czarny, dzięcioł białogrzbiety, jarzębatka, muchołówka mała, muchołówka białoszyja** (jeden z 10 najważniejszych obszarów występowania gatunków zagrożonych w UE, którego populacja w obszarze wynosi minimum 1 procent populacji krajowej).

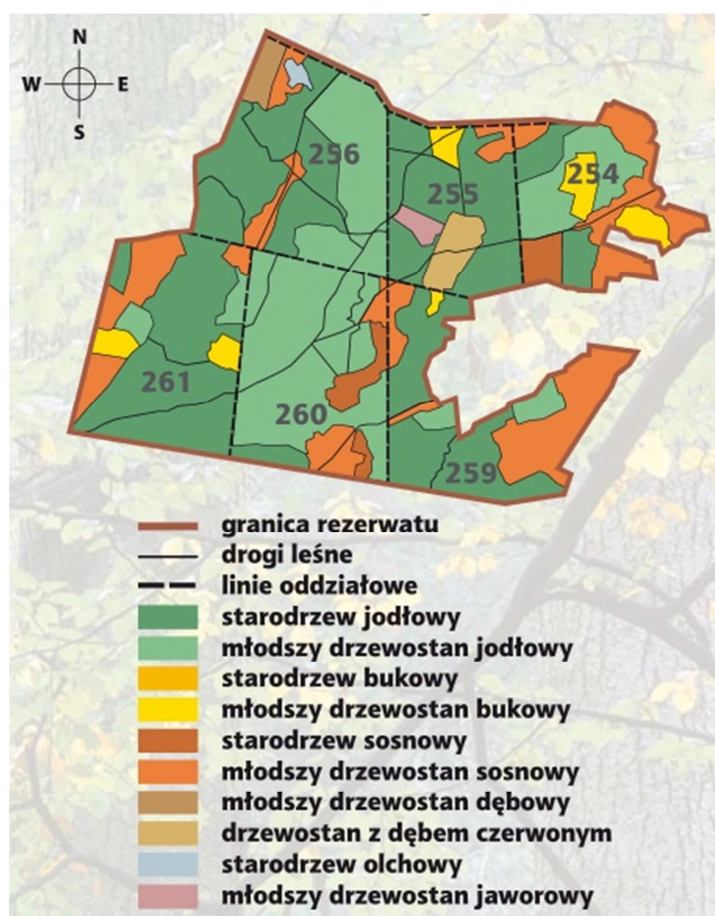
Znaczna część wymienionych ptaków ma swoje areale bytowe lub żerowiska w obszarach o dominującej funkcji ekologicznej na terenach miasta i gminy Krasnobród. Zgodnie z zapisanymi w art. 33 ustawy o ochronie przyrody generalnymi zasadami postępowania na obszarach Natura 2000, jest zakaz podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,

- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami (z pewnymi zastrzeżeniami, które rozwinięto poniżej).

Rezerwat „Święty Roch”

Rezerwat przyrody „Święty Roch” zlokalizowany jest na terenie Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego. Rezerwat utworzony został w 1983 roku na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Leśnego z dnia 22 kwietnia 1983 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. 1983 Nr 16, poz. 91). Położony jest na terenie Nadleśnictwa Zwierzyniec, w obrębie Krasnobród. Jego powierzchnia wynosi 202,23 ha. Cel ochrony stanowi zachowanie drzewostanu bukowo-jodłowego o charakterze naturalnym wraz z rzadkimi gatunkami roślin w runie (widłakiem wrońcem, widłakiem jałowcowatym i wawrzynkiem wilczełyko). Nazwa rezerwatu związana jest ze zlokalizowaną na jego terenie kaplicą św. Rocha. Obszar zajmuje teren pofałdowany, na którym różnice poziomów sięgają do 55 m. W południowo-zachodniej części rezerwatu występuje głęboki wąwóz.

Rezerwat „Święty Roch” (źródło: Nadleśnictwo Zwierzyniec <http://www.okl.lasy.gov.pl>)

Dominującym i jednocześnie najcenniejszym zespołem leśnym rezerwatu jest wyżynny mieszany bór jodłowy, a także w mniejszym stopniu żyzna buczyna karpacka w formie podgórskiej. Występują tu liczne okazałe jodły, osiągające ponad 40 m wysokości i powyżej 3 m obwodu pnia. W domieszce występują: klon pospolity, jawor, dąb szypułkowy, brzoza i czereśnia ptasia. Gatunkami obcymi, wprowadzonymi sztucznie w okresie powojennym są: sosna i dąb czerwony. W runie leśnym rezerwatu występuje szereg cennych gatunków roślin, jak: paprotnik kolczysty, narecznica szerokolistna, widłak wroniec, widłak jałowcowaty, paprotka zwyczajna, buławnik wielkokwiatowy, naparstnica zwyczajna, wawrzynek wilczełyko, bez koralowy, wilczomlecz migdałolistny, lepiężnik biały, kokoryczka okółkowa, podkolan biały i inne. Przez rezerwat przebiega ścieżka przyrodniczo-historyczna „Wokół Krasnobrodu” oraz kilka ścieżek spacerowych a także trasa rowerowa.

Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Leśnego z dnia 22 kwietnia 1983 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. 1983 Nr 16, poz. 91), na terenie rezerwatu zabrania się:

- wycinania drzew i pobierania użytków drzewnych z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego,
- zmieniania stosunków wodnych naruszających w sposób istotny warunki ekologiczne,
- zbierania ziół leczniczych i innych roślin oraz zbierania owoców i nasion drzew i krzewów, z wyjątkiem nasion na potrzeby odnowienia lasu,
- pozyskiwania ściółki leśnej i pasania zwierząt gospodarskich,
- niszczenia gleby i pozyskiwania kopalin,
- zanieczyszczania wody i terenu, wzniecania ognia oraz zakłócania ciszy,
- stosowania wszelkich środków chemicznych,
- niszczenia drzew i innych roślin,
- polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia gniazd, wybierania jaj i piskląt wszystkich gatunków ptaków,
- umieszczania tablic, napisów i innych znaków, z wyjątkiem tablic i znaków związanych z ochroną rezerwatu,
- wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych,
- przebywania poza miejscami wyznaczonymi.

Krasnobrodzki Park Krajobrazowy

Utworzony na mocy Uchwały Nr XXVII/175/88 WRN w Zamościu z dnia 11 maja 1988 r. w sprawie utworzenia Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego i Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej Park (Dz. Urz. Woj. Zamojskiego Nr 10 poz.75 z 27 maja 1988 r.; zm. Dz. Urz. Woj. Zamojskiego Nr 5, poz.46 z 1988 r.), obejmuje swoim zasięgiem partię najwyższych wzniesień Roztocza Środkowego, przekraczających wysokość 350 m n.p.m. oraz fragment doliny górnego Wieprza. Położony jest na obszarze pięciu gmin: Tomaszów Lubelski (gmina wiejska), Adamów, Józefów, Krasnobród, Susiec. Zajmuje powierzchnię 9390 ha, z czego w granicach gminy Krasnobród położonych jest 7 208 ha.

Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych, kulturowych i turystycznych środowiska.

Krasnobrodzki Park Krajobrazowy cechuje krajobraz o wyjątkowych walorach. Charakterystyczne są tu wychodnie skalne w formie ostańców na wzniesieniach. Największa grupa skałek znajduje się na wzgórzu Wapielnia (387 m n.p.m.) oraz na wzgórzu Kamień (348 m n.p.m.). W dolinie Wieprza występują piaszczyste wydmy o parabolicznym kształcie osiągające wysokość do 20 m i długości do 1,5 km. Charakterystyczne są suche doliny tworzące dwa systemy w okolicach Krasnobrodu (związany z doliną Wieprza) oraz w południowo-zachodniej części Parku (związany z doliną górnego Sopotu). Na terenach pokrytych przez płyty lessu utworzyły się głębokie wąwozy. Znajdują się one na zboczach tzw. Garbów Grabowieckich i okolicach miejscowości Zielone.

Ponad 60% powierzchni Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego zajmują lasy, które w wielu miejscach zachowały cechy lasu pierwotnego. Dominującym zespołem jest bór świeży, z głównym gatunkiem lasotwórczym sosną pospolitą. Występują tu również bory jodłowe oraz buczyna karpacka, a także olsy, grądy oraz cenne torfowiska i zbiorowiska roślinności kserotermicznej. Najcenniejsze zbiorowiska leśne objęto ochroną w ramach rezerwatów przyrody „Święty Roch” (gmina Krasnobród) oraz „Zarośle”.

Ruch turystyczny na terenie parku koncentruje się głównie wokół uzdrowiska Krasnobród, w którym zlokalizowane są: sanatorium, kilkanaście ośrodków wypoczynkowych, szereg pensjonatów i kwater prywatnych, schroniska młodzieżowe i kempingi. Znajduje się tu także ośrodek turystyki konnej z trasą zjazdową. Zalew

w Krasnobrodzie jest odpowiednim miejscem do uprawiania sportów wodnych. Przez Park biegną znakowane piesze szlaki turystyczne, rowerowe oraz ścieżki spacerowe.

Na terenie Parku, obowiązują przepisy określone w Rozporządzeniu Nr 10 Wojewody Lubelskiego z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego, (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 83, poz. 1685 z 12.05.1998 r.) zakazujące:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej; likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoślusiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych,
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych,

- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Otulina Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego

Dla Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego wyznaczono otulinę, która obejmuje powierzchnię 30 794 ha. Na jej terenie zasady polityki przestrzennej sprowadzają się do ochrony naturalnych ekosystemów, a także dbałości o walory przyrodniczo-krajobrazowe, poprzez harmonijne zagospodarowanie terenu i zachowanie estetyki krajobrazu.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy znajduje się 12 pomników przyrody.

Wykaz istniejących pomników przyrody na terenie gminy Krasnobród

L.p.	Rodzaj obiektu	Nazwa	Rok zatwierdzenia	Miejscowość	Lokalizacja
1.	trzyrzędowa aleja drzew: brzozy brodawkowate (73 szt.), klony pospolite (22szt.), kasztanowce białe (62szt.) topole białe (12 szt.)	Aleja Królowej Marysieńki	1981	Krasnobród - Podklasztor	przy drodze powiatowej 3262 L Krasnobród – Sumin
2.	2 klony jawory	-	1987	Krasnobród - Podzamek	zespół dworsko-pałacowy
3.	lipa drobnolistna	-	1987	Krasnobród – Podzamek	zespół dworsko-pałacowy
4.	wiąz szypułkowy	-	1991	Szur	-
5.	sosna pospolita	-	1991	Szur	-
6.	lipa drobnolistna	-	1991	Szur	-
7.	jodła pospolita	-	1982	Zielone	oddział 203b w L. Zielone
8.	buk pospolity	-	1982	Zielone	oddział 203b w L. Zielone
9.	źródła	Źródła w Kaplicy na Wodzie	2005	Krasnobród - Podklasztor	Kaplica na Wodzie
10.	źródliko	-	1995	Hutki	-
11.	źródliko	-	1995	Husiny	-
12.	skałki na szczycie wzgórza	Wapielnia	1992	Zielone	-

Dla obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody ożywionej obowiązują warunki określone w decyzjach dotyczących ich ustanowienia, obejmujące następujące zasady:

- dla gatunków drzew zapewnienie właściwych warunków siedliskowych, ułatwiających pobieranie substancji mineralnych i wody;
- zakaz niszczenia, pozyskiwania lub uszkodzania drzew i innych roślin oraz dokonywania istotnych zmian w drzewostanie oraz w ich otoczeniu;
- ochrona podłoża wokół systemu korzeniowego poprzez zakaz zmiany stosunków wodnych i lokalizacji obiektów i urządzeń (poza ogrodzeniem ochronnym w odległości mniejszej niż 20 m);
- zakaz niszczenia gleby w tym zakopywania i wylewania odpadów i nieczystości, palenia ognisk oraz stosowania środków chemicznych w otoczeniu drzew;
- zakaz umieszczania na drzewach napisów, tablic i innych znaków nie związanych z ochroną obiektu;
- konserwacja i leczenie, podporządkowanie zabiegów pielęgnacyjnych celom ochronnym.

W przypadku pomników przyrody nieożywionej, zgodnie z uchwałą Nr XU/99/99 Rady Miasta i Gminy w Krasnobrodzie z dnia 15 listopada 1999 r. wprowadzono następujące zakazy:

- zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania,
- zmiany stosunków wodnych oraz obudowywania źródeł,
- wydobywania skał i minerałów z obszaru źródeł lub ich zasypywania,
- poboru wody do celów innych niż konsumpcyjne.

Za podstawowe zadania ochronne źródeł uznaje się:

- okresową kontrolę stanu czystości wód źródłkowych,
- kontrolowanie przestrzegania przepisów dotyczących gospodarki ściekowej.

Użytek ekologiczny „Belfont”

Rozporządzeniem Wojewody Lubelskiego Nr 154 z dnia 16 lipca 2002 roku (Dz. Urz. Woj. Lub. Z 12.06.2000 r. Nr 16, poz.338) utworzono użytek ekologiczny w obrębie Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego, obejmujący obszar źródlisk z przyległymi mokradłami, oczkami wodnymi i lasem o powierzchni 5,3 ha, będący między innymi ostoją bobrów o nazwie „Belfont”(fr. bellefontaine - piękne źródło). Jego rangę podnoszą dodatkowo walory historyczne, związane z królową Marysią i Janem III Sobieskim. Zajmuje on część obrębu Hutki Namule, jako działki nr 1138 (część). Na terenie użytku obowiązują następujące zakazy:

- dokonywania zmian, mogących wpłynąć na naruszenie krajobrazu kulturowego,
- pozyskiwania, zakopywania i wylewania odpadów oraz innych nieczystości, zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza,
- używania, użytkowania, uszkodzania i zanieczyszczania przedmiotów i obszarów objętych ochroną,
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków,
- niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania,
- ruchu pojazdów,
- zakłócania ciszy,
- umieszczania na określonych przedmiotach lub obszarach objętych ochroną tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych nie związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa.

Wymienione wyżej zakazy nie obejmują prac służących ochronie ekosystemów w zakresie uzgodnionym z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody.

Otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego

Obszar gminy Krasnobród zlokalizowany między jej zachodnią granicą przylegającą do Roztoczańskiego Parku Narodowego, a zachodnią granicą Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego zajmuje otulina RPN. Została ona wyznaczona na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1974 r. (Dz.U. nr 21 z 1974 r. poz. 120), w granicach ustalonych kolejnymi zmianami w latach 1979, 1990 i 1991. Aktualnie obejmuje powierzchnię 38 095,87 ha. W jej zasięgu, oprócz gminy Krasnobród, położone są gminy

Józefów i Tereszpól (powiat biłgorajski) Adamów, Szczepieszyń, Zamość, Zwierzyniec (powiat zamojski).

W projekcie Planu Ochrony dla Roztoczańskiego Parku Narodowego na lata 2012–2031 wprowadzono obowiązek ochrony walorów krajobrazowych w tym krajobrazu naturalnego i kulturowego, obszarów eksponowanych widokowo oraz ochrony powietrza, wód i powierzchni ziemi w otulinie Parku, w tym obszary objęte analizą w obrębach Stara Huta, Potok Senderki i Hucisko:

- **w zakresie zagospodarowania przestrzennego:**
 - o nie zabudowywać istniejących korytarzy ekologicznych w otulinie Parku i pasie przydrożnym będącym granicą otuliny jakkolwiek zabudową, oraz wprowadzać takie rozwiązania przy utrzymaniu istniejącej tam infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, która nie obniży drożności tych korytarzy,
 - o nie wprowadzać nowych terenów pod zabudowę w odległości mniejszej niż 100 m od granicy Parku,
 - o zachować układy przestrzenne wsi położonych w otulinie wraz z ich zabudową,
 - o wprowadzić obowiązek ochrony walorów krajobrazowych obszarów eksponowanych widokowo w otulinie Parku poprzez zakaz budowy masztów telefonii komórkowej, wiatraków lub innych wysokich budowli, z wyłączeniem terenów przewidzianych pod zabudowę;
- **w zakresie ochrony powietrza:**
 - o zapewnić ograniczenie emisji pochodzących z wszelkich urządzeń zlokalizowanych w otulinie w taki sposób, by emisje te nie przekraczały wartości dopuszczalnych określonych w przepisach;
- **w zakresie ochrony wód:**
 - o zakazać realizacji przedsięwzięć trwale naruszających układ hydrologiczny i hydrograficzny na terenie otuliny, a także nie realizowanych na obszarze otuliny, lecz skutkujących takim naruszeniem na terenie Parku.

Dodatkowo na obszarze gminy Krasnobród w przysiółku Lasowe obrębu Stara Huta, wyznaczono strefę ochronną zwierząt łownych, tzw. strefa ochronna, utworzoną

rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14.04.2010 roku (Dz. U. Nr 77, poz. 511), wielkości 27,14 ha.

Stanowisko dokumentacyjne „Kamieniołom”

Stanowisko dokumentacyjne „Kamieniołom” zlokalizowane jest w miejscu nieczynnego wyrobiska skalnego w Krasnobrodzie. Zostało utworzone ochroną na podstawie Rozporządzenia Nr 22 Wojewody Zamojskiego z dnia 30.03.1995 r. Ochroną została objęta odsłonięta ściana znajduje się na północnym zboczu doliny Wieprza na wysokości 280-290 m n.p.m. wraz ze skamieniałościami flory i fauny okresu kredowego. Widoczne warstwy tworzą opoki i opoki margliste, sporadycznie bardzo drobne łuski muskowitu. Opoki i opoki margliste ułożone poziomo są wyraźnie spękane pionowo i charakteryzują się nierównym przełamaniem. Powstały w płytkim, ciepłym morzu górnokredowym, które ok. 65 mln lat temu rozciągało się na obszarze dzisiejszego Roztocza.

Prace eksploatacyjne w kamieniołomie trwały od roku 1966 do 1974. Występują tu skały wapienno-krzemionkowe. W 2002 r. nad obiektem wzniesiono wieżę, która pełni funkcję punktu widokowego.

W celu zachowania walorów stanowiska zalecane są działania zapobiegające sukcesji ekologicznej oraz introdukcja roślin kserotermicznych. Obowiązują tu następujące zakazy:

- zmiany sposobu użytkowania terenu,
- wznoszenia obiektów budowlanych z wyjątkiem obiektów służących udostępnieniu turystycznemu stanowiska (punkt widokowy, ścieżka dydaktyczna i turystyczna).

Projektowane formy ochrony przyrody zlokalizowane w granicach gminy Krasnobród

Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze”

Z uwagi na wartości przyrodnicze istotne dla dziedzictwa przyrodniczego Europy, planuje się utworzenie Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Roztocze”, który ma objąć zasięgiem cały obszar gminy Krasnobród. Krajowa i międzynarodowa integracja regionu w zakresie przyrodniczym i krajobrazowym wymaga podjęcia działań w ramach współpracy

ponadregionalnej, a także międzynarodowej. Integracja ta sprzyjać będzie m.in. wykorzystaniu potencjału turystycznego oraz ochronie przyrody.

Obszar projektowanego Rezerwatu wynosić będzie 371 902 ha. W granicach Polski zlokalizowany będzie w woj. lubelskim i podkarpackim, obejmując swoim zasięgiem powiaty: janowski, zamojski, biłgorajski, tomaszowski i lubaczowski oraz powiat jaworowski i żółkiewski na Ukrainie.

„Środkoworoztoczański Park Krajobrazowy”

Planowane jest utworzenie Środkoworoztoczańskiego (Zwierzynieckiego) Parku Krajobrazowego, w miejsce otuliny RPN po wschodniej stronie Parku. Park ma objąć zachodnią część gminy Krasnobród.

Projektowane stanowisko dokumentacyjne w Kaczórkach

Planowane jest objęcie ochroną odkrytą (poeksploatacyjną) wydmy, położoną na terenie lasów Nadleśnictwa Zwierzyniec, obręb Krasnobród, w oddziale 142 (kompleks Kaczórki). Podstawą ochrony są ślady gleby kopalnej pochodzącej z epoki glacialnej.

Projektowany użytek ekologiczny „Bagno Turzynieć”

Planowane jest objęcie ochroną torfowiska o powierzchni ok. 8,9 ha w Krasnobrodzie.

Projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Planowane jest objęcie ochroną kompleksu stawów o powierzchni ok. 47 ha w Hutkach.

Korytarze ekologiczne

Na terenie gminy Krasnobród występują następujące korytarze ekologiczne:

- krajowy korytarz ekologiczny Lasy Roztoczańskie GKPdC-2 (obejmuje obszar prawie całej części zachodniej i południowej gminy, zachodniej części miasta Krasnobród, aż do wsi Zielone – bez jej zabudowanego centrum;
- krajowy korytarz ekologiczny Lasy Roztocza – Dolina Bugu GKPd-2B (obejmuje wschodni fragment gminy; jest kontynuacją korytarza Lasy Roztoczańskie w kierunku wschodnim).

Najważniejszymi elementami tworzącymi krajową sieć korytarzy ekologicznych na obszarze gminy Krasnobród są:

- dolina rzeki Wieprz, która wraz z dopływem z Podklasztoru tworzy korytarz migracyjny, miejsce bytowania i rozrodu, tereny żerowiskowe dla gatunków wraz z ich siedliskami, będących celem ochrony obszaru Natura 2000 „Roztocze” PLB060012 (w szczególności dla gatunków związanych z siedliskami wodno-błotnymi np. derkacza) oraz miejsce bytowania zwierząt chronionych w ramach Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014, poz. 1348);
- kompleksy leśne, stanowiące miejsce bytowania zwierząt chronionych przepisami ww. rozporządzenia, w tym ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 „Roztocze” PLB060012; ponadto są to miejsca występowania roślin chronionych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408).

Podstawową funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii i informacji biologicznej w krajobrazie. Drożność korytarza rozumianą jako ciągłość przestrzenna ekosystemów leśnych, uznaje się za sprawę priorytetową w ochronie środowiska. Wiąże się to z określonymi zasadami użytkowania terenów:

- nie zwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości,
- utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Uzdrowisko

Gmina Krasnobród jest gminą mającą status uzdrowiska. Status uzdrowiska niesie za sobą konieczność poddania się przez gminę wymaganiom ustawowym określonym dla uzdrowisk. Podstawowym uwarunkowaniem jest wyznaczenie stref A, B i C ochrony uzdrowiskowej, w których obowiązuje katalog czynności zabronionych.

W strefie „A” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- a) budowy zakładów przemysłowych,
- b) budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych,
- c) budowy garaży wolno stojących,
- d) budowy obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
- e) budowy stacji paliw oraz punktów dystrybucji produktów naftowych,
- f) budowy autostrad i dróg ekspresowych,
- g) budowy parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych większej niż 15% miejsc noclegowych w szpitalach uzdrowiskowych, sanatoriach uzdrowiskowych i pensjonatach, nie większej jednak niż 30 miejsc postojowych, oraz parkingów naziemnych przed obiektami usługowymi o liczbie miejsc postojowych nie większej niż 10,
- h) budowy stacji bazowych telefonii ruchomej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne, z wyłączeniem urządzeń łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa, z zastrzeżeniem że urządzenia te będą oddziaływały na środowisko polami elektromagnetycznymi o poziomie nie wyższym niż określone dla strefy „B”,
- i) budowy obiektów budowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie, garbarnie, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego uzdrowiska, w szczególności takich jak: sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe, wiercenia wykonywane w celu ujmowania wód leczniczych,
- j) budowy zapór piętrzących wodę na rzekach oraz elektrowni wodnych i wiatrowych,
- k) uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału,

- l) uruchamiania pól biwakowych i campingowych, budowy domków turystycznych i campingowych,
- m) prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę,
- n) prowadzenia działalności rolniczej,
- o) trzymania zwierząt gospodarskich,
- p) organizacji rajdów samochodowych i motorowych,
- q) organizowania imprez masowych, zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22–6, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych,
- r) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- s) wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych,
- t) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,
- u) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

W strefie „B” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- a) budowy zakładów przemysłowych,
- b) budowy obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
- c) budowy stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy „A” ochrony uzdrowiskowej,
- d) budowy urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, oddziałujących na strefę „A” ochrony uzdrowiskowej polami elektromagnetycznymi o poziomach wyższych niż dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych – charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych – dla miejsc dostępnych dla ludności,
- e) budowy parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych,
- f) wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu,

- g) uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału,
- h) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- i) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,
- j) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

W strefie „C” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- a) budowy zakładów przemysłowych,
- b) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- c) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,
- d) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu,
- e) wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu.

Ponadto we wszystkich strefach obowiązują ustalenia wynikające z aktualnego statutu uzdrowiska.

III. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Gmina Krasnobród nie należy do gmin bogatych w elementy zabytkowe. Na terenie gminy występuje 6 obiektów lub zespołów obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Wśród zespołu obiektów kościelno-klasztornego i pałacowo-parkowego koncentrują się największe walory kulturowe gminy. Na obszarze gminy nie występują obiekty uznane za dobra kultury współczesnej.

Na obecny układ przestrzenny gminy największy wpływ wywarł późny okres pierwotnego osadnictwa oraz przebieg szlaków komunikacyjnych. Początki nowożytnego osadnictwa sięgają XVI w. Miasto zakładano na tzw. surowym kamieniu. Geometrycznie odpowiadało lokacji na prawie magdeburskim, więc rynek miał kształt czworoboczny z ulicami wychodzącymi pod kątem prostym z jego naroży. Pierwotnie główny szlak komunikacyjny przecinał pierzeję południową i wschodnią. Na początku XX w. szlak przeniósł się na prawy brzeg Wieprza, wpadając do rynku poprzez jego północno-zachodni narożnik. Odcięta została wtedy północna część rynku, co podkreślono wybudowaniem murowanych „kramów”. Jeszcze przed II wojną światową w rynku dominowała zwarta drewniana zabudowa podcieniowa.

Wsie z obszaru gminy powstawały przeważnie jako osady towarzyszące folwarkom. Podstawową formą była rzędówka, lub wielodrożna rzędówka, z czasem ewoluująca w kierunku jednodrożnicowych wsi z zabudową usytuowaną po obu stronach drogi.

We wsiach dominowały siedliska bezokólnikowe, z zabudową stojącą wolno wokół prostokątnego podwórza. Domy występowały zarówno w usytuowaniu szczytowym, jak i kalenicowym do drogi.

Wpis do rejestru zabytków jest podstawową formą ochrony prawnej obiektów cennych kulturowo. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku, o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2014 poz.1446 z późn. zm.), ochrona zabytków rozumiana jest jako działania administracji publicznej podejmowane w celu:

- zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,

- zapobiegania zjawiskom niepożądanym: niszczeniu i niewłaściwemu korzystaniu z zabytków, ich kradzieżom, zaginięciom, nielegalnemu wywozowi za granicę,
- kontrolowania stanu zachowania i przeznaczenia zabytków,
- uwzględniania zadań ochronnych w procesie planowania, zagospodarowania przestrzennego oraz kształtowania środowiska.

Rejestr zabytków na terenie gminy Krasnobród

Lp.	Nazwa Obiektu	Rok powstania	Lokalizacja	Nr wpisu do rejestru zabytków
1.	Zespół pałacowo-parkowy: dwór, pałac (d. oficyna), galeria, wieża ciśnień oraz park	Powstanie XVII w. Przebudowa XVIII/XIX w. XXw.	Sanatoryjna 1 Krasnobród	A/1441 z 11.08.1982 r.
2.	Zespół klasztorny dominikanów: - kościół ob. Par. pw. Nawiedzenia NMP - klasztor, ob. Plebania - spichrz, drewniany - dom, - cmentarz kościelny - ogrodzenie z bramkami - kaplica „Na wodzie”, drew. - aleja klasztor – kaplica „Na wodzie” - kaplica św. Onufrego - kaplica św. Anny, drew. - kaplica św. Antoniego, drewn.	1690-98, 1767-78 1 poł. XVIII 1795 1 poł. XIX w. 1778 r. 1 poł. XIX w. Poł. XIX w. 1846 1 połowa XIX w. 1 połowa XIX w.	Tomaszowska 18 Krasnobród	A/159 z 18.07.1978 r. i z 12.10.1979 r. Dec. 20.11.1956 r. Dec. 31.01.1967r. Dec. 31.01.1967 r.
3.	Budynek dawnej apteki wraz z otoczeniem w granicach działki	1890 r.	Ul. 3-go Maja 26	A/1593 z 5.06.1990 r.
4.	Kaplica Św. Rocha wraz z najbliższym otoczeniem w granicach według załączonego planu	XVIII w.	Ul. Św. Roch Krasnobród	A/1314 z 12.10.1979 r.
5.	Cmentarz grzebalny wraz z drzewostanem i nagrobkami	Założony w latach 40-tych XIX w.	Ul. Spokojna Krasnobród	A/1590 z 15.03.1990 r.
6.	Stanowisko Archeologiczne nr 1/AZP 92-87-42 – kopiec ziemny	1750/1700- 1350/1300 p.n.e	Malewsczyzna dz. ew. 437	C/158

Według zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku, o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wpis do gminnej ewidencji zabytków nie jest formą ochrony prawnej. Jest natomiast podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa,

powiaty i gminy. Opieka nad zabytkami wykazanymi w ewidencji jest sprawowana przez ich właścicieli i użytkowników. Gmina Krasnobród nie posiada Programu Opieki nad Zabytkami, jednakże w gminnej ewidencji zabytków poza obiektami wskazanymi w rejestrze zabytków znajdują się obiekty wymienione w poniższej tabeli.

Obiekty z Gminnej Ewidencji Zabytków nie ujęte w rejestrze zabytków

Lp.	Nazwa Obiektu	Rok powstania	Lokalizacja
1.	Oficyna dworska	Ok 1880	ul. Młyńska 1 Krasnobród
2.	Stodoła dworska	Okres międzywojenny	ul. Sanatoryjna Krasnobród
3.	Stajnia dworska obecnie magazyny	Okres międzywojenny	ul. Sanatoryjna Krasnobród
4.	Cmentarz Żydowski	II połowa XIX w.	ul. Kościuszki Krasnobród
5.	Dawny Budynek Urzędu Gminy	1911	al. N.M.P Krasnobród
6.	Dom mieszkalny	Ok. 1910	Al. N.M.P 6 Krasnobród
7.	Dom mieszkalny	XIX/XX w.	Al. N.M.P 4 Krasnobród
8.	Kramy – dom handlowy z podcieniami	1937	Ul 3-go Maja Krasnobród
9.	Dom Mieszkalny	1928	Ul. Kościuszki Krasnobród

Stan dziedzictwa kulturowego wpływ a ma również występowanie i lokalizacja stanowisk archeologicznych. Na terenie gminy znajdują się 59 stanowisk archeologicznych z różnych okresów.

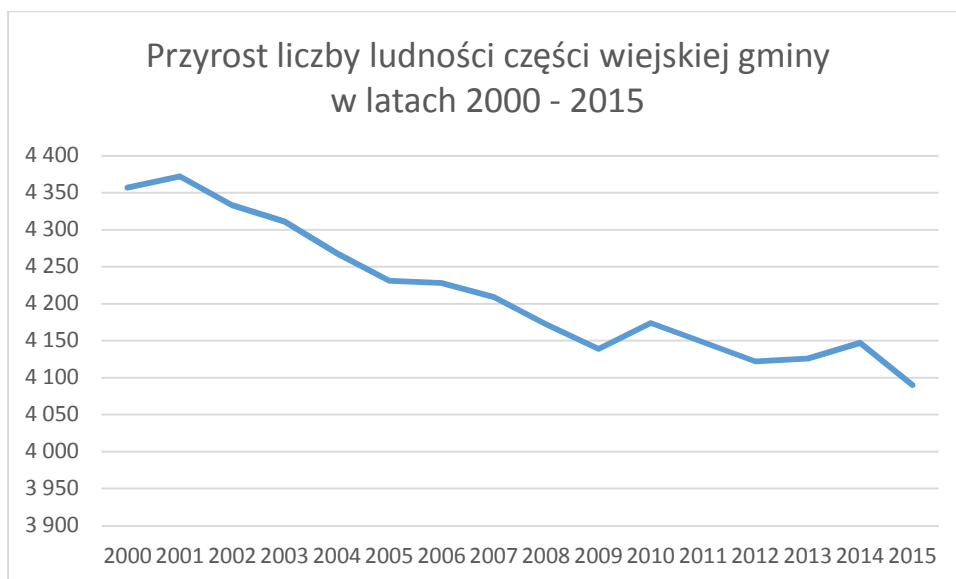
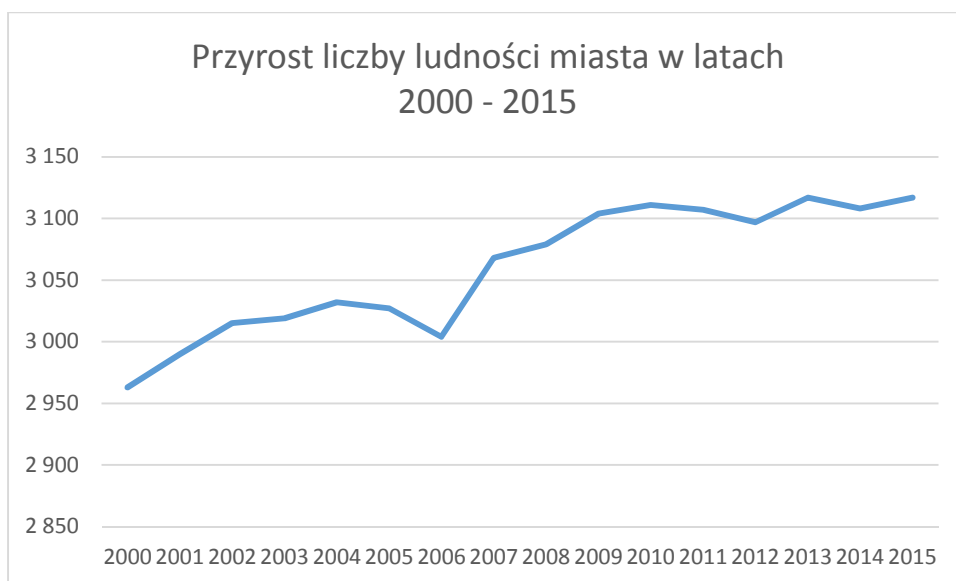
Obiekty z Gminnej Ewidencji Zabytków nie ujęte w rejestrze zabytków

Lp.	Miejscowość i nr st. w miejscowości	Nr obszaru AZP	Nr st. na obszarze	Uwagi
1.	Malinówka st. 2	91-88	16	Obręb Hutków
2.	Hucisko st. 1	92-86	3	
3.	Potok Senderki st.1	91-88	4	
4.	Kaczórki st. 1	92-87	11	
5.	Kaczórki st.2	92-87	12	
6.	Kaczórki st.3	92-87	13	
7.	Hutki Namule st.1	92-87	14	
8.	Hutki Namule st.2	92-87	15	
9.	Hutki Namule st.3	92-87	16	
10.	Hutki st. 1	92-87	17	
11.	Hutki st.2	92-87	18	
12.	Kozia Woda st.1	92-87	23	
13.	Gajówka Szloska st.1	92-87	24	
14.	Zagóra st. 1	92-87	25	
15.	Zagóra st.2	92-87	26	
16.	Zagóra st.3	92-87	27	
17.	Krasnobród st.1	92-87	28	
18.	Krasnobród st.2	92-87	29	
19.	Krasnobród - Zagóra st.4	92-87	32	
20.	Krasnobród st.5	92-87	33	
21.	Hutki st.4	92-87	37	
22.	Hutki st.3	92-87	38	
23.	Malewsczyzna st.7	92-87	42	
24.	Dominikanówka st. 1	92-88	1	Rej.zab. Nr: Za/4
25.	Dominikanówka st.2	92-88	2	
26.	Nowa Wieś st. 1	92-88	3	
27.	Nowa Wieś st. 2	92-88	4	
28.	Nowa Wieś st. 3	92-88	5	
29.	Turzyniec st.1	92-88	6	
30.	Krasnobród st.3	92-88	7	
31.	Hutków Podlasem st. 1	92-88	8	
32.	Hutków Podlasem st.2	92-88	9	
33.	Hutków st.3	92-88	10	
34.	Hutków st.4	92-88	11	
35.	Hutków st.5	92-88	12	
36.	Majdan Wielki st.1	92-88	13	
37.	Majdan Wielki st.2	92-88	14	
38.	Majdan Wielki st.3	92-88	15	
39.	Hutków st.6	92-88	16	
40.	Hutków st.7	92-88	17	
41.	Hutków st.8	92-88	18	
42.	Hutków st.9	92-88	19	
43.	Dominikanówka st.3	92-88	20	

44.	Dominikanówka st.4	92-88	21	
45.	Dominikanówka st.5	92-88	22	
46.	Dominikanówka st.6	92-88	23	
47.	Dominikanówka st.7	92-88	24	
48.	Dominikanówka st.8	92-88	25	
49.	Dominikanówka st.9	92-88	26	
50.	Dominikanówka st. 10	92-88	27	
51.	Dominikanówka st. 11	92-88	28	
52.	Dominikanówka st. 12	92-88	29	
53.	Wólka Husińska st. 1	93-87	2	
54.	Wólka Husińska st.2	93-87	3	
55.	Majdan Mały st.1	93-88	1	
56.	Majdan Mały st.2	93-88	2	
57.	Majdan Mały st.3	93-88	3	
58.	Majdan Wielki st.5	93-88	4	
59.	Majdan Wielki st.6	93-88	5	

IV. Warunki i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

Zgodnie z danymi GUS w 2015 roku miasto i gminę Krasnobród zamieszkiwało 7 207 mieszkańców, z czego około 43,2% mieszkało w mieście Krasnobród, a pozostałe 56,8% w obszarze wiejskim gminy. W ostatnich 15 latach nastąpił nieznaczny spadek ludności mieszkającej w części wiejskiej gminy przy jednoczesnym niewielkim wzroście liczby mieszkańców miasta. Ogólnie liczba mieszkańców gminy od roku 2000 spadła o 113 osób. Zmiany liczby ludności miasta i gminy obrazują poniższe wykresy.

Zgodnie z danymi GUS udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w roku 2015 wynosił 10,1%. Zachowana jest tendencja spadkowa stopy bezrobocia od roku 2012. W ostatnich 13 latach niższa stopa bezrobocia w gminie była tylko w latach 2007-2008. Stopa bezrobocia w gminie jest wyższa niż dla powiatu zamojskiego (9,2%) Stopa bezrobocia w gminie jest niewiele większa od średniej krajowej. Kolejną grupą wskaźników obrazującą sytuację społeczną są wskaźniki obrazujące zasoby mieszkaniowe. W gminie na koniec roku 2015 znajdowało się 2213 budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych, zatem średni wskaźnik ilości osób na jeden budynek mieszkalny wynosił 3,26. Średnia powierzchnia mieszkania w gminie w 2015 roku wynosiła 88,1m² i stale wzrastała od roku 2002 kiedy wynosiła 81,9 m² – wzrost o 7,57%. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę wyniosła w 2015 roku 27,9 m² natomiast w 2002 roku wynosiła 22,8 m² – wzrost od roku 2002 o 22,4%.

Gmina Krasnobród w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców związane z usługami oświaty. Na terenie gminy zlokalizowany jest zespół szkół ogólnokształcących, dwa gimnazja i 5 szkół podstawowych. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych osiągnął poziom 97,15 a dla gimnazjów 99,15.

W Krasnobrodzie funkcjonują trzy przychodnie i cztery apteki, na jedną tego typu placówkę przypada około 1800 osób. W 2015 roku w przychodniach udzielono prawie 37 tys. porad lekarskich. Według stanu na 31 grudnia 2015 w gminie funkcjonuje 395 podmiotów gospodarczych.

V. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Hałas

W gminie nie występują istotne źródła hałasu mogące negatywnie wpływać na zdrowie mieszkańców i turystów. Lokalizacja obiektów mogących generować nadmierny hałas jest w znacznej części gminy w ogóle wykluczona ze względu na status gminy uzdrowiskowej. Klimat akustyczny w gminie przede wszystkim warunkuje natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej. Tylko w niewielkim stopniu na hałas wpływa zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych i produkcyjnych. Istotnym źródłem hałasu może być droga wojewódzka numer 849 przecinająca gminę w części zachodniej, a także inne drogi zbiorcze (głównie powiatowe).

Zagrożenie powodziowe

W gminie wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią na podstawie studium ochrony przeciwpowodziowej rzeki Wieprz. W obszarach tych znajdują się budynki gospodarcze, mieszkalne i letniskowe położone w miejscowości Turzyniec oraz przy zalewie w Krasnobrodzie – łącznie około 40 budynków. Poza ryzykiem związanym ze zniszczeniem zabudowań występuje również niebezpieczeństwo strat w uprawach rolnych.

VI. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Główną misją gminy Krasnobród określoną w strategii gminy jest *„Wszechstronna poprawa warunków życia mieszkańców oraz pobytu przyjezdnych na terenie miasta i gminy poprzez:*

- a) wzrost zamożności,*
- b) dostęp do urządzeń obsługi,*
- c) wzrost atrakcyjności otoczenia,*
- d) dostęp do wszelkich dóbr cywilizacyjnych,*
- e) wysoki poziom bezpieczeństwa przed przestępczością, żywiołami natury i klęskami ekologicznymi.”*

Można przyjąć, iż wypełnienie misji wiązać się będzie z szeroko pojętym wzrostem gospodarczym gminy, a więc wzrostem dochodów własnych jednostki samorządu terytorialnego. Biorąc z kolei pod uwagę uzdrowiskowy charakter gminy i ograniczenia jakie wynikają ze statusu uzdrowiska, rozwój gminy nieodzownie związany jest z rozwojem usług sanatoryjnych, turystycznych i innych usług powiązanych z rozwojem uzdrowiska. Możliwości rozwoju gminy zawarte zostały w poniższych prognozach, analizach i bilansie terenów.

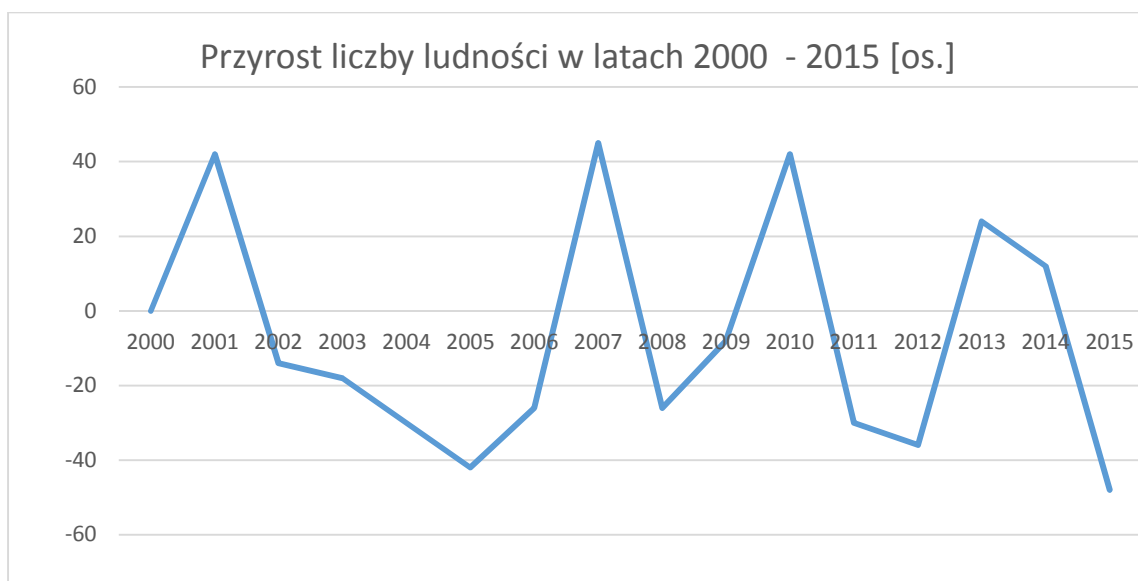
Prognoza demograficzna

Analiza zmian w zaludnieniu miasta i gminy Krasnobród w latach 2000 - 2015

Zgodnie z danymi GUS w 2015 roku miasto i gminę Krasnobród zamieszkiwało 7 207 mieszkańców, z czego około 43,2% mieszkało w mieście Krasnobród, a pozostałe 56,8% w obszarze wiejskim gminy. W okresie od 2000 roku do 2015 roku obserwowany jest przeważnie nieznaczny spadek liczby mieszkańców gminy. Wzrost liczby mieszkańców następował w latach 2001, 2007, 2010, 2013 oraz 2014. Generalnie liczba mieszkańców miasta i gminy Krasnobród w roku 2015 była niższa od roku 2000 o 113 osób, co daje spadek liczby mieszkańców w tym okresie o 1,54%.

Zmiana liczby mieszkańców w latach 2000-2015

Zmiana liczby mieszkańców miasta i gminy Krasnobród w latach 2000-2015		
Rok	Liczba mieszkańców	Zmiana rok do roku
2000	7 320	-
2001	7 362	0,57%
2002	7 348	-0,19%
2003	7 330	-0,24%
2004	7 300	-0,41%
2005	7 258	-0,58%
2006	7 232	-0,36%
2007	7 277	0,62%
2008	7 251	-0,36%
2009	7 243	-0,11%
2010	7 285	0,58%
2011	7 255	-0,41%
2012	7 219	-0,50%
2013	7 243	0,33%
2014	7 255	0,17%
2015	7 207	-0,66%
Zmiana liczby mieszkańców w 2015 roku w stosunku do roku 2000		-1,54%

Prognoza liczby mieszkańców miasta i gminy Krasnobród do roku 2045

Dla zobrazowania zmienności i możliwych scenariuszy w zmianie ludności gminy Krasnobród wskazane zostały trzy warianty prognozy demograficznej miasta i gminy Krasnobród, w oparciu o następujące założenia:

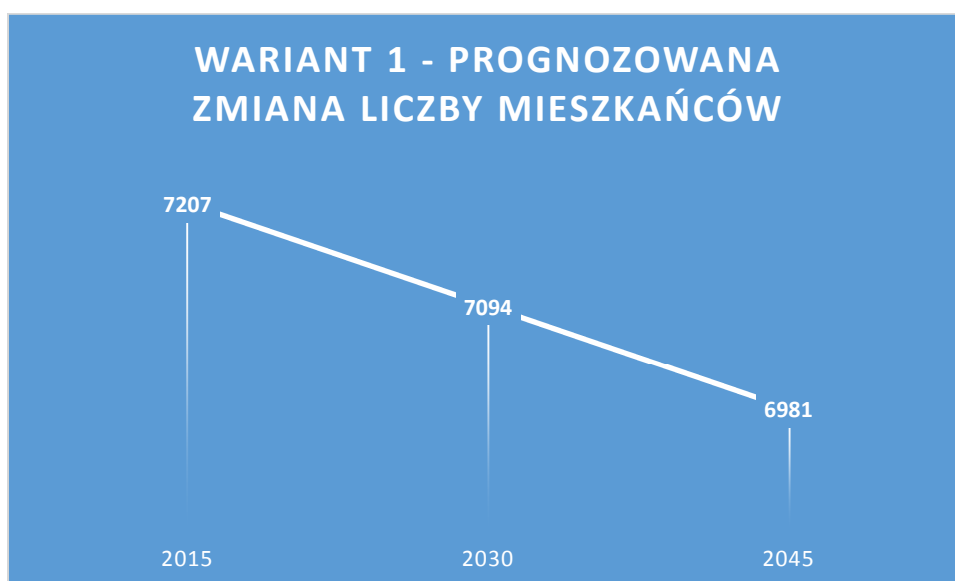
Wariant 1: Zmiana liczby ludności będzie stała w okresach piętnastoletnich i wynosić będzie tyle samo ile zmiana w latach 2000-2015.

Wariant 2: Zmiana liczby ludności będzie proporcjonalna do prognozowanej zmiany liczby ludności dla powiatu zamojskiego.

Wariant 3: W wyniku zintegrowanych działań z zakresu polityki społecznej, socjalnej i przestrzennej liczba mieszkańców gminy będzie się zwiększać w tempie w jakim w ostatnich 15 latach zwiększa się liczba mieszkańców miasta Krasnobród.

Wariant 1

Pierwszy wariant zakłada dalszy umiarkowany spadek liczby mieszkańców w takim samym tempie w jakim liczba mieszkańców gminy zmniejszała się od 2000 roku. Na podstawie danych historycznych stwierdzono, iż liczba mieszkańców gminy Krasnobród zmniejsza się na poziomie 1,54% na 15 lat. Od roku 2000 kiedy liczba mieszkańców gminy Krasnobród wynosiła 7 302 osoby nastąpił spadek liczby mieszkańców właśnie do 7 207 osób w roku 2015. Jeżeli ta tendencja zostałaby zachowana to liczba mieszkańców gminy Krasnobród w roku 2045 wyniosłaby 6 981 osób – co stanowi spadek o 1,54% w okresach piętnastoletnich.

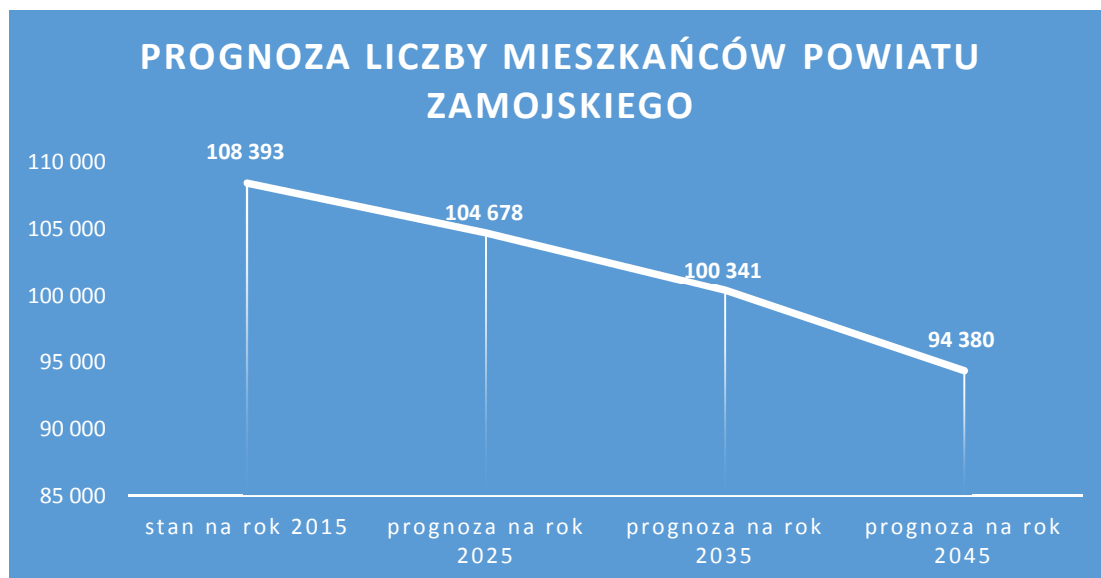
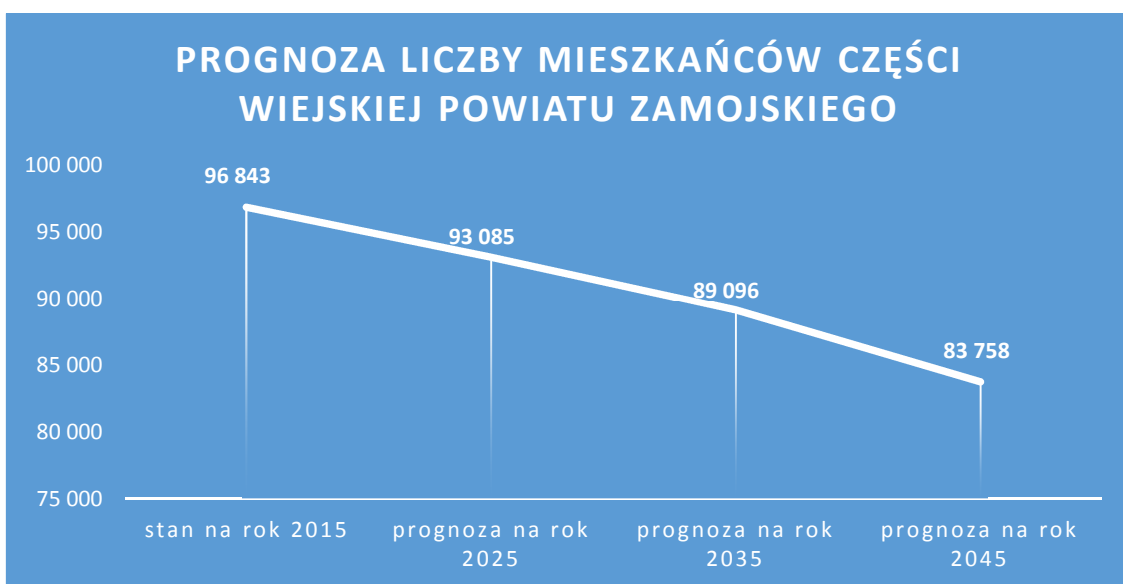
Wariant 2

Drugi wariant zakłada spadek liczby mieszkańców gminy w tempie równym prognozowanemu spadkowi dla powiatu zamojskiego. Dla tego wariantu jako dane wyjściowe przyjęto prognozy opublikowane przez GUS w Banku Danych Lokalnych. Zgodnie z tą prognozą do roku 2045 liczba mieszkańców powiatu zamojskiego zmniejszy się z obecnych 108 393 osób (dane GUS za rok 2015) do 94 380 osób w roku 2045. Zatem nastąpi spadek liczby mieszkańców powiatu o 12,92 %. Zgodnie z tą prognozą część wiejska powiatu będzie miała nieznacznie większy spadek populacji bo z 96 843 osób w 2015 roku do 83 758 osób w roku 2045. Czyli dla części wiejskiej powiatu nastąpi spadek o 13,5% wobec liczby mieszkańców powiatu w roku 2015. Poniżej w tabeli przedstawiono prognozę zmiany liczby mieszkańców dla powiatu zamojskiego według danych zamieszczonych w Banku Danych Lokalnych.

Prognoza liczby mieszkańców dla powiatu zamojskiego z podziałem na obszar miejski i wiejski

Prognozy liczby mieszkańców powiatu zamojskiego		
stan rok 2015	ogółem	95 645
	miasto	43 568
	wieś	52 077
prognoza na rok 2025	ogółem	93 030
	miasto	40 615
	wieś	52 415

prognoza na rok 2035	ogółem	88 594
	miasto	36 702
	wieś	51 892
prognoza na rok 2045	ogółem	82 442
	miasto	31 962
	wieś	50 480

Przyjęte w niniejszym wariancie założenie tj. liczba mieszkańców gminy Krasnobród zmienia się proporcjonalnie do zmiany liczby ludności dla całego powiatu zamojskiego

powiatu determinuje liczbę mieszkańców gminy Krasnobród w roku 2045 na 5 344 osoby – spadek o 25,84% w stosunku do roku 2015.

Wariant 3

Liczba ludności wynika z szeregu procesów i zjawisk, które dziś trudno przewidzieć. W zależności od przyjętych założeń może okazać się, iż gmina Krasnobród wpisywać się będzie w ogólnokrajowe tendencje zmniejszenia liczby mieszkańców lub wręcz odwrotnie – położenie gminy wokół malowniczych obszarów Roztocza, jej walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz przede wszystkim fakt, iż gmina jest uzdrowiskiem, przy odpowiednio prowadzonej polityce przestrzennej i promocyjnej władz gminy spowodują, iż liczba ludności w gminie będzie wzrastać, a nie spadać. Zatem za wzrostem liczby mieszkańców gminy Krasnobród przemawia:

- a) położenie gminy nieopodal Roztoczańskiego Parku Narodowego na terenach o dużych walorach przyrodniczych,
- b) rozwinięta infrastruktura społeczna i komunikacyjna na terenie miasta,
- c) możliwość mieszkania na terenach o dużych walorach krajobrazowych na terenie małego miasteczka lub nieopodal niego,
- d) możliwość całorocznego wypoczynku w gminie uzdrowiskowej z turystyką narciarską włącznie.

Wariant ten poparty jest również wzrostem w ostatnich 15 latach liczby mieszkańców miasta Krasnobród, który wyniósł 5,2% w stosunku do roku 2002. Przy założeniu, że tendencja ta zostanie zachowana liczba mieszkańców miasta wynieść może w 2045 roku 3441 osób co stanowić będzie wzrost o 324 osoby. Zakładając, że prowadzona polityka promocyjna gminy będzie skuteczna, można przyjąć, iż dla części wiejskiej może nastąpić odwrócenie dotychczasowych tendencji spadkowych w liczbie mieszkańców. Zakłada się wówczas, iż liczba mieszkańców części wiejskiej gminy również wzrośnie o 10,4% przez 30 lat. Zatem przy takich założeniach w 2045 r. liczba ludności dla części wiejskiej gminy wyniosłaby 4515 osób, a łączna liczba mieszkańców gminy w roku 7956 osób.

Podsumowanie wariantów

Rozpatrując powyższe warianty należy zaznaczyć, iż każdy z nich obarczony jest wadami związanymi z przyjętymi założeniami. Biorąc pod uwagę położenie gminy Krasnobród, wykorzystujące jej walory środowiskowe, krajobrazowe, turystyczne i uzdrowiskowe, przy zastosowaniu właściwych instrumentów z zakresu polityki społecznej, socjalnej i przestrzennej, możliwe jest doprowadzenie do wzrostu liczby mieszkańców gminy w perspektywie najbliższych 30 lat. Wzrost liczby mieszkańców o około 10 % w stosunku do dnia dzisiejszego może okazać się dość łatwy do osiągnięcia. Tendencje ogólnokrajowe spadku liczby ludności oraz towarzyszący temu zjawisku zwiększenie się średniej długości życia mogą spowodować, iż ujemnym przyrostem naturalnym będą dotknięte przede wszystkim gminy typowo rolnicze, oddalone znacznie od dużych ośrodków miejskich. Sytuacja ta może spowodować, że gminy uzdrowiskowo-turystyczne posiadające duże walory przyrodnicze i krajobrazowe będą zyskiwać mieszkańców. Gmina Krasnobród jest idealnym miejscem do zamieszkania dla osób, które oczekują spokoju i bliskości z naturą w rejonie wiejsko-miejskim, pozbawionym uciążliwości związanych z przemysłem, tranzytowym ruchem transportowym czy rolnictwem w szczególności związanym z chowem i hodowlą zwierząt.

Mając na uwadze wyniki analiz oraz powyższe podsumowanie przyjętych wariantów liczby ludności gminy, prognozuje się, iż do roku 2045 nastąpi wzrost liczby mieszkańców gminy do 7956 osób tj. o 10,4%. Wzrost liczby mieszkańców całej gminy do roku 2045 będzie równy wyliczeniom statystycznym dla wariantu 3 czyli będzie następował w tempie ok. 5,2% na 15 lat. Należy również podkreślić, iż przy odpowiedniej determinacji gminy w działaniach zachęcających do zamieszkania na terenie gminy Krasnobród, istnieją szanse na jeszcze większy wzrost liczby ludności gminy.

Analiza społeczna i ekonomiczna¹

Gmina Krasnobród w 2015 roku posiadała dochody budżetowe na poziomie około 24 mln zł, z czego tylko około 7,3 mln to dochody własne gminy. Pozostałą część dochodów gminy stanowią subwencje (prawie 10 mln zł) oraz dotacje (około 6,7 mln zł). Dochody

¹ Analiza środowiskowa zawarta została pełni w rozdziale stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

ogółem na 1 mieszkańca w gminie Krasnobród wynoszą około 3317 zł, co jest kwotą poniżej średniej krajowej wynoszącej około 4000 zł na mieszkańca. Dochód gminy na poziomie 24 mln zł rocznie nie umożliwia podjęcia zintegrowanych działań inwestycyjnych gminy. Nadmienić należy, że aż około 10,8 mln zł tj. około 45% budżetu skonsumowane jest na wydatki związane z oświatą i pomocą społeczną. W 2016 roku w budżecie gminy tylko około 387 tys. zł przewidziane było na wydatki związane z budową i utrzymaniem dróg gminnych.

Należy pamiętać, iż dopuszczenie realizacji zabudowy na terenach gdzie nie ma odpowiedniej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej wiąże się z poniesieniem przez gminę znacznych kosztów po uchwaleniu planu miejscowego dla takiego terenu.

Poniżej zamieszczono przykładowe koszty realizacji przez gminę zadań, które mogą wynikać z dopuszczenia nowej zabudowy na terenach nieuzbrojonych w infrastrukturę:

- a) koszt budowy 1 km drogi klasy lokalnej - 1 565 440 zł;
- b) koszt budowy 1 km wodociągu z rur PEHD średnicy 110 mm – 267 000 zł;
- c) koszt budowy 1 km kanalizacji sanitarnej z rur PCV średnica 200 mm – 587 000 zł.

Powyższe koszty nie obejmują wydatków związanych z przejęciem gruntów pod drogi, które zależne są w największym stopniu od ceny metra kwadratowego gruntu.

Gmina Krasnobród jest gminą o średnim stopniu uzbrojenia w sieć kanalizacji sanitarnej. W 2015 roku sieć liczyła 25,6 km i zlokalizowana była wyłącznie na terenie miasta. Dostęp do kanalizacji miało 3035 mieszkańców co stanowi 98% mieszkańców miasta. Jednak 4090 mieszkańców zamieszkujących tereny wiejskie gminy nie posiada dostępu do kanalizacji. Inaczej jest z siecią wodociągową, której jest ponad 45,6 km z czego 13,3 km sieci znajduje się na terenie miasta o pozostałe 32,3 km na terenie wiejskim gminy. Dostęp do sieci wodociągowej ma około 6500 mieszkańców, z czego 99% mieszkańców miasta i 82% mieszkańców części wiejskiej gminy.

Powyższe dane jasno wskazują, iż gmina Krasnobród powinna realizować politykę optymalizacji i agregacji zabudowy. W głównej mierze ze względu na brak możliwości udźwignięcia kosztów finansowych związanych z realizacją nowej zabudowy poza obszarami wyposażonymi w obsługę komunikacyjną, wodociąg i kanalizację. Dlatego pod zabudowę wskazane powinny zostać poza miastem i obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-

przestrzennej miejscowości wiejskich jedynie tereny posiadające dostęp do istniejących dróg i uzbrojone w sieć wodociągową.

Dobrze sytuację społeczną mieszkańców gminy Krasnobród można określić za pomocą stopy bezrobocia. Zgodnie z danymi GUS udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w roku 2015 wynosił 10,1%. Zachowana jest tendencja spadkowa stopy bezrobocia od roku 2012. W ostatnich 13 latach niższa stopa bezrobocia w gminie była tylko w latach 2007-2008. Stopa bezrobocia w gminie jest wyższa niż dla powiatu zamojskiego (9,2%) Stopa bezrobocia w gminie jest niewiele większa od średniej krajowej. Kolejną grupą wskaźników obrazującą sytuację społeczną są wskaźniki obrazujące zasoby mieszkaniowe. W gminie na koniec roku 2015 znajdowało się 2213 budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych, zatem średni wskaźnik ilości osób na jeden budynek mieszkalny wynosił 3,26. Średnia powierzchnia mieszkania w gminie w 2015 roku wynosiła 88,1m² i stale wzrastała od roku 2002 kiedy wynosiła 81,9 m² – wzrost o 7,57%. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę wyniosła w 2015 roku 27,9 m² natomiast w 2002 roku wynosiła 22,8 m² – wzrost od roku 2002 o 22,4%.

Tendencja do wzrostu powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę jest tendencją ogólnopolską wynikającą z rozwoju społecznego i dążenia do poprawy jakości życia mieszkańców. Przy zachowaniu tendencji z ostatnich 13 lat szacuje się, iż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w roku 2045 wynosić będzie 39,6 m²/ jedną osobę.

Bilans terenów

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy

Szacując maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje przyjęto, iż na terenie gminy zapotrzebowanie na budynki mieszkaniowe będzie występowało przede wszystkim w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, sporadycznie tylko w zabudowie zagrodowej. W gminie występuje także zapotrzebowanie na budynki usługowe, w tym usług publicznych i związanych z lecznictwem uzdrowiskowym. Przy szacowaniu zapotrzebowania na nową zabudowę budynki gospodarcze i garażowe zostały ujęte jako budynki towarzyszące funkcji podstawowej. Powierzchnia tych budynków może być bardzo zróżnicowana i może zależeć od wielu czynników. Budynki te, zazwyczaj nie

funkcjonują samodzielnie, nie wymagają więc zabezpieczenia oddzielnych terenów natomiast wymagają zabezpieczenia odpowiedniej powierzchni działki dla zabudowy podstawowej, co zostało uwzględnione w przeliczaniu powierzchni użytkowej zabudowy o funkcji podstawowej na maksymalne powierzchnie działek budowlanych oraz przy wyznaczaniu nowych terenów zabudowy w studium gminy.

Uwzględniając analizy społeczne, ekonomiczne i środowiskowe oraz prognozę demograficzną dla gminy Krasnobród należy przyjąć, iż w roku 2045 w gminie potrzebne będzie **315 057 m²** powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych. Wartość ta wynika z iloczynu prognozowanej liczby mieszkańców gminy w roku 2045 i wskaźnika powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych przypadającej na jednego mieszkańca prognozowanego na rok 2045.

$$7\,956 \text{ osób} \times 39,6 \text{ m}^2/\text{osobę} = 315\,057 \text{ m}^2$$

Uwzględniając fakt, iż obecnie w gminie powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych wynosi około **201 075 m²**, co wynika z iloczynu obecnej liczby mieszkańców (koniec 2015 roku) i wskaźnika powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych przypadającej na jednego mieszkańca na koniec roku 2015 (7207 osób x 27,9 m²/osobę) to zapotrzebowanie na nową zabudowę dla budynków mieszkalnych wynosi 113 982 m².

Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych w roku 2045 - powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych obecnie (w roku 2015) = zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej budynków.

$$315\,057 \text{ m}^2 - 201\,075 \text{ m}^2 = \mathbf{113\,982 \text{ m}^2}.$$

Dalej biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych należy dopuścić możliwość zwiększenia zapotrzebowania o 30% tj. do wysokości **148 177 m²**.

$$113\,982 \text{ m}^2 \times 130\% = \mathbf{148\,177 \text{ m}^2}$$

Wszystkie pozostałe wartości dla poszczególnych rodzajów terenów będące pochodnymi od zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową już uwzględniają możliwe zwiększenie wartości o 30% ze względu na niepewność procesów rozwojowych.

Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych obejmuje zarówno powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej jaki

i powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej. Ze względu na uzdrowiskowo-turystyczny charakter gminy należy przyjąć, iż stosunek zapotrzebowania na powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej do ich powierzchni w zabudowie zagrodowej będzie się miał jak 9:1. Dlatego też zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych wynosić będzie:

Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 133 359 m²

Dla zabudowy zagrodowej 14 818 m²

Szacując maksymalne zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy usług wzięto pod uwagę zarówno przewidywany wzrost liczby mieszkańców, uzdrowiskowo-turystyczny charakter gminy jak również fakt, iż rynek usług podstawowych jest niestabilny a dla usług dokonuje się często alokacji. Niezbędne jest zatem odpowiednie zabezpieczenie powierzchni pod ten rodzaj zabudowy w Studium.

Przyjmuje się, iż stosunek zapotrzebowania na powierzchnię użytkową zabudowy budynków mieszkalnych do zapotrzebowania na powierzchnię użytkową zabudowy budynków usługowych innych niż usługi publiczne i sanatoryjne wynosić będzie 1:1,2. Przyjęty wskaźnik na tym poziomie odzwierciedla uwarunkowania jakie posiada gmina Krasnobród dla rozwoju turystyki, w tym turystyki uzdrowiskowej. Choćby zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego Krasnobród jest ośrodkiem w którym „Ze względu na napływ turystów, natężenie i rodzaj ruchu turystycznego wskazuje się rozwój infrastruktury turystycznej i służącej ochronie walorów turystycznych w zakresie turystyki uzdrowiskowej, krajoznawczo-poznawczej, wypoczynkowej, kwalifikowanej – narciarskiej i konnej, biznesowej oraz pielgrzymkowej.”

Zatem zapotrzebowanie na nowa powierzchnię użytkową zabudowy budynków usługowych wynosić będzie **177 812 m²**.

$$148\,177\text{ m}^2 * 1,2 = 177\,812\text{ m}^2.$$

Dodatkowo przyjmuje się, że zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy budynków usług publicznych oraz budynków usług sanatoryjnych wynosić będzie 30% zapotrzebowania na powierzchnię użytkową zabudowy usługowej i wynosić ono będzie **53 344 m²**

$$177\,812\text{ m}^2 \times 0,30 = 53\,344\text{ m}^2.$$

Szacuje się, iż zapotrzebowanie na nową zabudowę letniskową, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy będzie stanowiło 75% zapotrzebowania na nową powierzchnię budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wyniesie **111 132 m²**.

$$148\,177\text{ m}^2 * 0,75 = 111\,132\text{ m}^2$$

Szacuje się, iż zapotrzebowanie na nową zabudowę przemysłową i magazynową, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy będzie stanowiło 20% zapotrzebowania na nową powierzchnię budynków mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej i wyniesie **26 600 m²**.

$$148\,177\text{ m}^2 * 0,2 = 26\,600\text{ m}^2$$

Oszacowanie możliwości lokalizowania, na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy

Za pomocą narzędzi GIS, przy wykorzystaniu danych z ewidencji gruntów i budynków wyliczono, iż w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych wolne od zabudowy jest:

- a) 47,5 ha na terenie miasta Krasnobród,
- b) 94,3 ha na terenach wiejskich gminy.

W celu obliczenia chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych terenów wiejskich gminy, w podziale na poszczególne funkcje zabudowy przyjęto następujące założenia:

- a) jeden budynek mieszkalny w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej o średniej powierzchni użytkowej 150 m² lokalizowany jest na działce o średniej powierzchni 1800 m²,
- b) jeden budynek mieszkalny w zabudowie zagrodowej o średniej powierzchni użytkowej 160 m² lokalizowany jest na działce o średniej powierzchni 3000 m²,
- c) budynki usługowe o średniej powierzchni 350 m² lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 3000 m²,

- d) budynki usług publicznych i sanatoryjnych o średniej powierzchni 2000 m² lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 12000 m²,
- e) budynki letniskowe o średniej powierzchni 80 m² lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 1000 m²,
- f) budynki przemysłowe i magazynowe o średniej powierzchni 600 m² lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 5000 m².

Do oszacowania chłonności terenów przyjęto również założenie, że istniejący sposób zagospodarowania obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej terenów wiejskich gminy Krasnobród znacznie bardziej sprzyja lokalizowaniu zabudowy zagrodowej niż mieszkaniowej, usługowej czy przemysłowej. Powyższe wynika zarówno ze struktury podziałów działek, stopnia agregacji poszczególnych obszarów o potencjalnej chłonności oraz przede wszystkim z uciążliwości jakie generuje zabudowa zagrodowa.

Z wyżej przyjętych założeń wynika, iż chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wiejskich jednostek osadniczych gminy Krasnobród, w podziale na funkcje zabudowy wynosi:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) – 6 809 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych;
- b) dla zabudowy zagrodowej (RM) – 40 851 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej;
- c) dla zabudowy usługowej (U) – 3 404 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków usługowych w zabudowie usługowej;
- d) dla zabudowy usług publicznych i sanatoryjnych (UP) – 2 043 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków usługowych;
- e) dla zabudowy letniskowej (ML) – 4 085 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków letniskowych;
- f) dla zabudowy przemysłowej i magazynowej (P) – 340 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków przemysłowych i magazynowych.

W celu obliczenia chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej miasta Krasnobród, w podziale na poszczególne funkcje zabudowy przyjęto następujące założenia:

- a) jeden budynek mieszkalny w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej o średniej powierzchni użytkowej 150 m^2 lokalizowany jest na działce o średniej powierzchni 1000 m^2 ,
- b) jeden budynek mieszkalny w zabudowie zagrodowej o średniej powierzchni użytkowej 160 m^2 lokalizowany jest na działce o średniej powierzchni 3000 m^2 ,
- c) budynki usługowe o średniej powierzchni 400 m^2 lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 3000 m^2 ,
- d) budynki usług publicznych i sanatoryjnych o średniej powierzchni 2000 m^2 lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 12000 m^2 ,
- e) budynki letniskowe o średniej powierzchni 80 m^2 lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 800 m^2 ,
- f) budynki przemysłowe i magazynowe o średniej powierzchni 500 m^2 lokalizowane są na działkach o średniej powierzchni 5000 m^2 .

Do oszacowania chłonności terenów przyjęto również założenie, że istniejący sposób zagospodarowania obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta Krasnobród znacznie bardziej sprzyja lokalizowaniu zabudowy mieszkaniowej, usługowej i letniskowej niż zagrodowej i przemysłowej. Uzdrowskowo-turystyczny charakter gminy, a w szczególności miasta Krasnobród powoduje, iż przy oszacowaniu chłonności terenów w podziale na funkcje zabudowy dominuje zabudowa usługowa i letniskowa.

Z wyżej przyjętych założeń wynika, iż chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta Krasnobród w podziale na funkcje zabudowy wynosi:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) – $15\,420 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych;
- b) dla zabudowy zagrodowej (RM) – 771 m^2 powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej;
- c) dla zabudowy usługowej (U) – $18\,504 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej zabudowy budynków usługowych w zabudowie usługowej;
- d) dla zabudowy usług publicznych i sanatoryjnych (UP) – $7\,710 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej zabudowy budynków usługowych;
- e) dla zabudowy letniskowej (ML) – $15\,420 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej zabudowy budynków letniskowych;

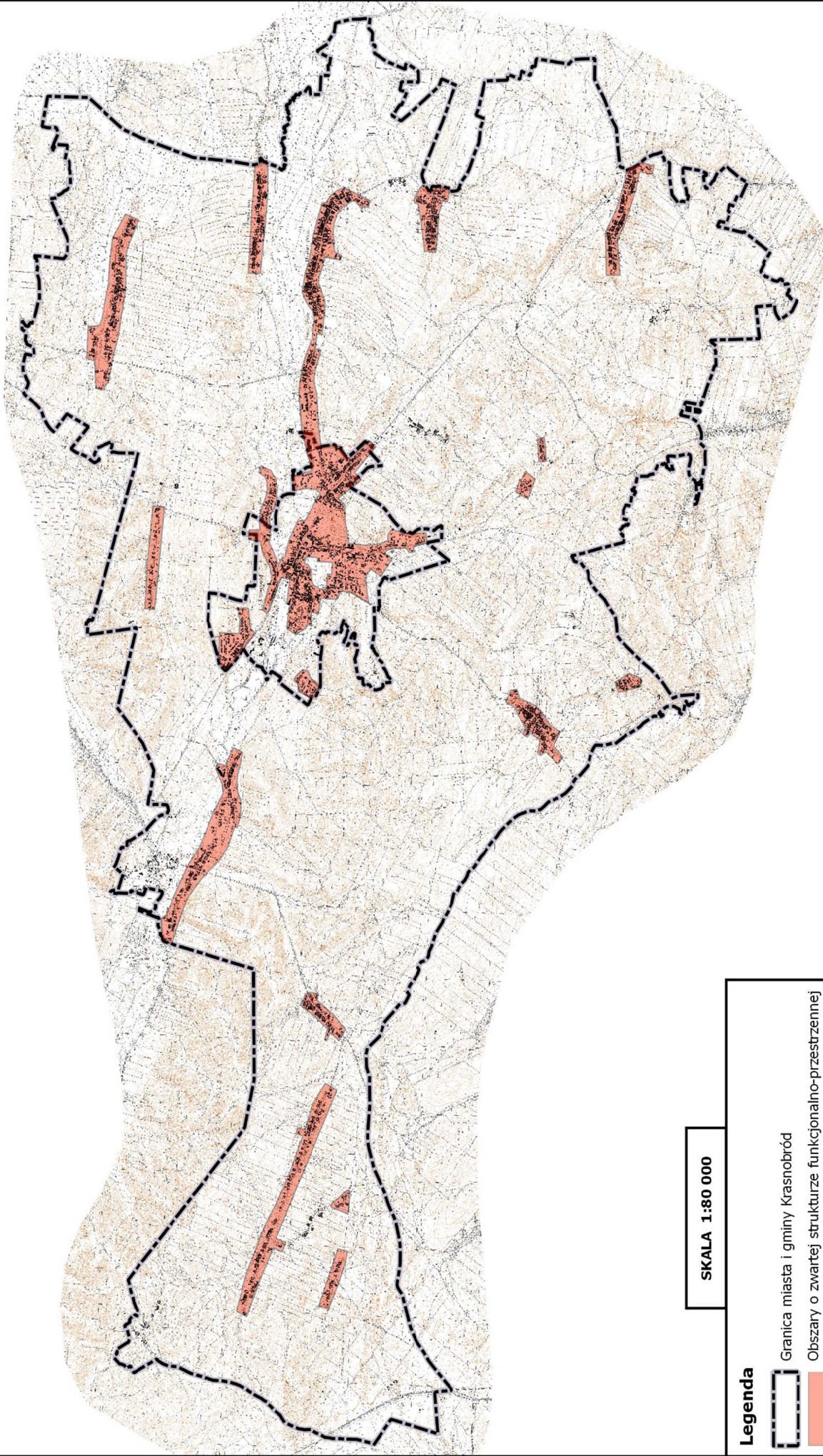
- f) dla zabudowy przemysłowej i magazynowej (P) 2 313 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków przemysłowych i magazynowych.

Łączną chłonność terenów położonych na terenie gminy i miasta Krasnobród, obszarów o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy prezentuje poniższa tabela.

Chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Rodzaj zabudowy	Chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla terenów wiejskich wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m²]	Chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla miasta wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m²]	Chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla całej gminy wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m²]
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	6809	15420	22229
zabudowa zagrodowa	40851	771	41622
zabudowa usługowa	3404	18504	21908
zabudowa usług publicznych i sanatoryjnych	2043	7710	9753
zabudowa lotniskowa	4085	15420	19505
zabudowa przemysłowa i magazynowa	340	2313	2653

**OBSZARY O ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ
W GRANICACH JEDNOSTEK OSADNICZYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY KRASNOBRÓD**

SKALA 1:80 000

Legenda

 Granica miasta i gminy Krasnogród

 Obszary o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych

Oszacowanie chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

W gminie Krasnobród obowiązuje 12 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych w planach tych wolne od zabudowy jest:

- g) 915 871 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- h) 356 184 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową,
- i) 682 815 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową,
- j) 188 581 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę usług publicznych i sanatoryjnych,
- k) 939 860 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę lotniskową,
- l) 229 701 m² terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową przemysłową i magazynową.

Przyjmując takie same lub zbliżone założenia odnośnie parametrów działek i powierzchni budynków jak w obszarach o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, to w obszarach tych może powstać:

- a) 85 863 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) 18 996 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie zagrodowej,
- c) 91 042 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków usługowych,
- d) 31 430 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków usług publicznych i sanatoryjnych,
- e) 93 986 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków lotniskowych,
- f) 11 485 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków przemysłowych lub magazynowych.

Wymienione powierzchnie prezentują chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, wyrażoną w m² powierzchni użytkowej zabudowy. Nadmienić

należy również, że wskazane powierzchnie użytkowe nie dotyczą budynków gospodarczych i garażowych, które realizowane są jako uzupełnienie poszczególnych typów zabudowy. W niniejszym bilansie zakłada się że budynki garażowe i gospodarcze występują zawsze łącznie z budynkami podstawowymi przeznaczenia, a wskazane założenia dotyczące wielkości działek umożliwiają ich realizację.

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy

	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę w roku 2045 wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla całej gminy wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²] (a)	Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy (b)	Suma chłonności wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy (a+b)	Możliwość lokalizowania nowej zabudowy wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	133 359	22 229	85 863	108 092	25 267
zabudowa zagrodowa	14 818	41 622	18 996	60 618	-45800
zabudowa usługowa	177 812	21 908	91 042	93 240	64 862
zabudowa usług publicznych i sanatoryjnych	53 344	9 753	31 430	41 183	12 161
zabudowa letniskowa	111 132	19 505	93 986	113 491	-2359
zabudowa przemysłowa i magazynowa	26 600	2 653	11 485	14138	12462

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, iż maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej, zabudowy usług publicznych i sanatoryjnych oraz zabudowy przemysłowej, zatem dla tych funkcji możliwe jest

uzupełnienie w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, poza obszarami o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych i poza obszarami wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych na cele zabudowy, brakujących powierzchni wynikających wprost ze sporządzonego bilansu. W przypadku zabudowy zagrodowej i lotniskowej bilans wykazał, że suma chłonności dla tych obszarów przekracza maksymalne zapotrzebowanie na te typy zabudowy.

Wskazana w niniejszym bilansie możliwość lokalizowania nowej zabudowy wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy przekłada się przy zachowaniu wskazanych wcześniej powierzchni działek i budynków na możliwość wyznaczenia następujących nowych obszarów:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 26,95 ha,
- b) dla zabudowy usługowej 48,64 ha,
- c) dla zabudowy usług publicznych i sanatoryjnych 7,29 ha,
- d) dla zabudowy przemysłowej 9,96 ha.

Powierzchnie te mogą zostać wskazane poza obszarami o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych oraz poza terenami wyznaczonymi na cele zabudowy w obowiązujących planach miejscowych.

W przypadku zabudowy lotniskowej bilans wykazał niewielką nadwyżkę powierzchni użytkowej zabudowy przedkładającą się na nadwyżkę terenów w wysokości 2,359 ha. Tak niewielka nadpodaż terenu może skutkować umożliwieniem wskazania nowych terenów zabudowy lotniskowej przy założeniu, iż odpowiednia część niewykorzystanych terenów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę lotniskową zostanie wskazana w studium na inne cele.

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej służących realizacji zadań własnych gminy

Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej powinny być lokalizowane tak aby nie niosły za sobą konieczności realizacji przez gminę zadań z zakresu infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Tereny te powinny zostać wyznaczone wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych bądź w ich pobliżu, tak aby ich

powstanie nie generowało dodatkowych kosztów związanych z wykupem gruntów pod drogi i realizacją dróg. Tereny te w miarę możliwości powinny być wskazywane jako kontynuacja obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, bądź jako kontynuacja obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy wskazaniu nowych obszarów zabudowy uwzględnić należy również przebieg sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W przypadku konieczności poniesienia przez gminę dodatkowych nakładów finansowych, te powinny zostać szczegółowo wskazane w prognozie skutków finansowych sporządzanej na etapie opracowania planu miejscowego. W przypadku gdy koszty okażą się zbyt duże można odstąpić od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadkach koniecznego poniesienia nakładów związanych z wprowadzeniem nowych terenów zabudowy zabezpieczenie środków odbywać się może poprzez wprowadzenie odpowiednich przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Krasnobród oraz sukcesywnego zapewnienia funduszy w bieżących uchwałach budżetowych. Środki na realizację ww. zadań pochodzić będą z wpływów podatkowych gminy w poszczególnych latach, w tym z ewentualnego zwiększenia wpływów podatkowych wynikających ze zmiany nr 4 Studium. Uzupełniając gmina starać się może o pozyskanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, w szczególności z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko lub funduszy Norweskich czy Szwajcarskich.

VII. Stan prawny gruntów

Gmina Krasnobród zajmuje obszar 12 689 ha z czego mienie gminne zajmuje 305 ha. W większości są to grunty zlokalizowane pod drogami. Znaczną część gminy stanowią grunty własności Skarbu Państwa będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, aż 3 379,5 ha. Grunty należące do województwa i powiatu to grunty zajęte pod drogami odpowiednio wojewódzkimi i powiatowymi. Na terenie gminy swoje grunty posiada również Lubelski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych oraz Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa.

VIII. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

W rozdziale II zostały wskazane formy ochrony przyrody stanowiące obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody. Ochronie na podstawie przepisów odrębnych podlegają zabytki wpisane do rejestru zabytków opisane w rozdziale III. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych wskazuje jako tereny chronione lasy i grunty rolne klasy I–III, których występowanie zostało opisane.

W celu ochrony głównych zbiorników wód podziemnych, polegającej na zatrzymaniu procesów ich zanieczyszczania oraz w miarę możliwości przywróceniu jakości wód do stanu naturalnego, wyznaczono obszar ochronny, stanowiący wydzieloną część zbiornika, dla której ustala się zakazy, nakazy i ograniczenia. W ramach obszaru ochronnego funkcjonują cztery podobszary, spośród których trzy objęły swoim zasięgiem gminę Krasnobród .

Podobszar A – tereny bardzo podatne na zanieczyszczenie, na których czas przepływu wody z powierzchni terenu do poziomu wodonośnego wynosi poniżej 5 lat. Obejmuje tereny płytkiego występowania utworów zeszcelinowanych, gdzie zbiornik wód podziemnych jest praktycznie pozbawiony izolacji od powierzchni terenu. Z uwagi na bardzo krótki czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń, istnieje realne zagrożenie pogorszenia jakości wód podziemnych. Działania prowadzone w tych obszarach mogą bezpośrednio rzutować na zanieczyszczenie gruntów lub wód. Podobszar A zajmuje większość terenów gminy Krasnobród.

Podobszar B – tereny podatne na zanieczyszczenie, na których czas przepływu wody wynosi od 5 do 25 lat. Poziom zbiornikowy występuje pod słabo przepuszczalnymi osadami czwartorzędu, których miąższość jest stosunkowo niewielka i nie zapewnia wystarczającej izolacji zbiornika. Ze względu na czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń powyżej 5 lat możliwa jest realizacja części działań, które nie powinny być dopuszczone w podobszarach A. Do podobszaru B zaliczono niewielkie fragmenty z tereny gminy Krasnobród w okolicach Zielonego, w północnej części obrębu Grabnik, w Hutkowie i częściowo Dominikanówce.

Podobszar D – tereny ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych, które aktualnie obowiązują w obszarze GZWP 407. Na obszarze gminy Krasnobród jest to wspomniane wyżej ujęcie w Grabniku Dolnym. Ustanowione tereny ochrony pośredniej ujęć powinny stanowić wystarczającą ochronę również dla odpowiadającym im fragmentów głównych zbiorników wód podziemnych, jednak w przypadku ich zniesienia na tych obszarach powinny obowiązywać zakazy i ograniczenia takie jak na podobszarach A.

Na terenie gminy nie występują inne obiekty podlegające przepisom szczególnym w tym tereny zamknięte i ich strefy ochronne, obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne.

IX. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie Gminy Krasnobród nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

X. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powinno uwzględniać obszary występowania złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na obszarze gminy znajdują się cztery złoża, spośród których trzy (w Majdanie Wielkim, w Senderkach i Wólce Husińskiej) to złoża kruszywa naturalnego, a jedno w Majdanie Wielkim - torfu. W gminie dla potrzeb uzdrowiska Krasnobród eksploatuje się jedynie złożę torfu Majdan Wielki 1, a część obszaru jego występowania została wskazana jako obszar górniczy w którym wydobywana jest borowina. Ze względu na uzdrowiskowy charakter gminy w przeważającej części gminy zabroniona jest eksploatacja surowców naturalnych niezwiązanych z funkcją uzdrowiskową.

Na terenie gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla. W gminie nie występują tereny górnicze.

Gmina Krasnobród jest położona w obrębie regionu wodnego Środkowej Wisły i Regionu Bugu. Zgodnie z podziałem kraju na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd), obowiązującym od roku 2016, obszar zbiornika obejmuje sześć ww. jednostek, z czego w obrębie gminy Krasnobród znajdują się dwie: PLGW200090 (nr 90) i PLGW2000120 (nr 120) JCWPd nr 90 ma powierzchnię 4901 km². Strefa aktywnej wymiany wód w obrębie kredy górnej sięga 100–150 m p.p.t. Z tą strefą związane są użytkowe poziomy wodonośne. JCWP nr 120 zajmuje obszar 2336,6 km². Głębokość występowania wód słodkich wynosi 0–80 m.

Gmina znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość). Zbiornik ten charakteryzuje się brakiem izolacji poziomu głównego piętra użytkowego, stąd dominuje tutaj intensywne zasilanie infiltracyjne, którego wartość osiąga nawet 30–35%. Istotną rolę w zasilaniu pełni nadkład lessowy. System drenażu naturalnego jest głęboki, a głębokość strefy intensywnej wymiany wód sięga od 100 do 150 m. Zwierciadło wody ma zazwyczaj charakter swobodny, a jego położenie jest uzależnione od morfologii terenu. W obszarach wierzchołzin sięga 50–70 m p.p.t.,

a w skrajnym przypadkach może przekraczać 90 m. Wodoprzepuszczalność masywów jest silnie zróżnicowana. Najgorszymi parametrami hydraulicznymi charakteryzują się strefy wododziałowe i wierzchowinowe oraz utwory bogate w substancje ilaste (margle ilaste i kreda piząca). W obszarach wyniesionych morfologicznie, do których zalicza się Roztocze, istnieją płytkie poziomy zawieszone, których obecność jest spowodowana istnieniem słabo przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych przewarstwień w obrębie skał węglanowych. Poziomy te są drenowane przez ciekł wodne i źródła oraz lokalnie ujmowane przez studnie kopane. Poziom kredowy, w tej części zbiornika, jest pierwszym poziomem wodonośnym (PPW). W miejscowości Grabnik znajduje się ujęcie wody pitnej, dla którego wyznaczono strefę ochrony pośredniej.

XI. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

Uwarunkowania systemu komunikacji

Drogi wojewódzkie

W części zachodniej gminy Krasnobród przebiega jedyna w obszarze gminy droga wojewódzka numer 849 klasy zbiorczej, będąca tym samym drogą najwyższej kategorii relacji Zamość – Jacnia – Józefów – Wola Obszańska. Całkowita długość drogi 849 to ok. 55,6 km, z czego odcinek w obszarze gminy Krasnobród ma długość ok. 10,4 km.

Wykaz dróg wojewódzkich na obszarze gminy Krasnobród

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Klasa
1.	849	Zamość – Jacnia – Józefów – Wola Obszańska	Z

Drogi powiatowe

Przez obszar gminy Krasnobród przebiega 9 ciągów dróg powiatowych o łącznej długości w obszarze gminy ok. 55,1 km. O ile ilość i układ dróg powiatowych dobrze świadczy o powiązaniach komunikacyjnych gminy Krasnobród z sąsiednimi jednostkami, o tyle stan techniczny dróg powiatowych pozostawia wiele do życzenia, znaczna część dróg jest w stanie dostatecznym lub złym.

Wykaz dróg powiatowych na obszarze gminy Krasnobród

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Klasa
1.	2949L	Krasnobród - Długi Kąt	Z
2.	3247L	dr kraj. 17 Pniówek – Suchowola - Maciejówka	G, Z, L
3.	3252L	Obroc – Namule - Hutki - dr. pow. 3260L	G, Z
4.	3260L	Tomaszów Lub. -Krasnobród - Jacnia	Z
5.	3261L	Krasnobród - Szur - Łuszczacz Łasochy	L
6.	3262L	Krasnobród – Klocówka - Sumin	L
7.	3263L	Majdan Wielki - Majdan Mały - Pańków	Z
8.	3264L	Krasnobród - Grabnik - Suchowola	L
9.	3284L	Malewsczyzna -Stara Huta	L

Drogi gminne

Drogi gminne oraz drogi wewnętrzne stanowią podstawową sieć drogową niezbędną do obsługi zapotrzebowania komunikacyjnego lokalnej społeczności. Pomimo faktu, iż drogi gminne i wewnętrzne są najniższą kategorią dróg publicznych, zazwyczaj również najniższej klasy dojazdowej lub lokalnej, to stanowią największy procent udziału w długości dróg publicznych każdej gminy. Sieć dróg gminnych publicznych zgodnie z rejestrem numerów dróg gminnych zlokalizowanych na terenie województwa lubelskiego (aktualność: sierpień 2016) obejmuje 64 drogi, o łącznej długości 59,1 km. Z puli całej sieci drogowej zarządzanej przez gminę Krasnobród, 20,4 km dróg jest utwardzonych (nawierzchnią: bitumiczną, kostka betonowa, płyty betonowe), natomiast 38,7 km dróg nieutwardzonych. W obszarze miasta drogi gminne są w dobrym stanie technicznym, sytuacja ma się gorzej na obszarach wiejskich, gdzie występuje znaczna część dróg nieutwardzonych.

Wykaz dróg gminnych na obszarze gminy Krasnobród

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi
1	110828 L	dr.pow.3252L - Bondyrz - Kątek - Hucisko
2	110829 L	dr.pow.3253L - Adamów - Kol.Bondyrz - Trzepieciny - Bondyrz - Kaczórki - dr.woj.849
3	110856 L	dr.pow.3284L w Potoku - dr.woj.849
4	110857 L	dr.woj.849 w Małwszczyźnie - dr.pow.2949L - Wólka Husińska
5	110858 L	dr.pow.3252L w Hutkach - dr.woj.849
6	110859 L	dr.pow.3264L przez wieś Grabnik - dr.pow.3247L
7	110860 L	dr.pow.3264L przez Nową Wieś - dr.pow.3247L
8	110861 L	dr.pow.3247L w Hutkowie przez wieś - dr.pow.3262L w Dominikanówce
9	110862 L	dr.pow.3263L w Majdanie Małym - dr.pow.3260L w Zielonym
10	110863 L	dr.pow.3285L w Zielonym - dr.pow.3261L w Łuszczaczu przez wieś Zielone i Przejma
11	110864 L	dr.pow.3260L w Borkach - dr.pow.3261L w Szurze
12	110865 L	dr.pow.3260L - przez osiedle Podklasztor - dr.pow.3263L
13	110866 L	dr.pow.3260L - przez osiedle Podklasztor - dr.gm.110867L
14	110867 L	dr.pow.3260L - przez osiedle Podklasztor - dr.pow.3261L
15	110868 L	dr.pow.3261L - Krasnobród - dr.pow.2949L
16	110869 L	dr.pow.3260L - Krasnobród - dr.pow.2949L
17	110870 L	dr.pow.2949L - zalew
18	110871 L	dr.pow.2949L - ośrodek Pszczeliniec
19	110872 L	dr.gm.110856L - koniec zabudowy wsi Senderki
20	110873 L	dr.pow.3284L Stara Huta - Kol.Lasowce
21	110874 L	droga do Bródek
22	110875 L	dr.pow.3260L do osiedla Podzamek

23	110876 L	dr.pow.3260L - dr.pow.3260L w Krasnobrodzie
24	110877 L	dr.pow.3263L - koniec osiedla Turzyniec
25	110878 L	dr.gm.110861L - Malinówka
26	110879 L	dr.gm.110862L - Majdan Mały
27	110880 L	dr.pow.3284L - koniec wsi Senderki
28	110881 L	dr.pow.2949L - Wólka Husińska - Husiny
29	110882 L	dr.gm.110870L - dr.gm.110871L Krasnobród
30	110883 L	dr.gm.110870L - dr.gm.110871L Krasnobród
31	110948 L	dr.pow.3260L - dr.pow.3264L
32	112218 L	Zielone dr.gm.110863L - Ulów (działka o numerze ewidencyjnym1517)
33	112291 L	Krasnobród ulica Młyńska o przebiegu: początek: droga powiatowa nr 3260L, koniec: dz.ew. 1220/3 w części przy granicy z działką nr 1229
34	112292 L	Krasnobród ulica Gietki o przebiegu: początek: ulica Mickiewicza droga gminna o nr 110868L, łącznik z drogą powiatową 3261L relacji Krasnobród - Szur - Łasochy, koniec:działki o nr ew. 1712 oraz 1711 w m. Krasnobród
35	112293 L	Krasnobród ulica Andersa o przebiegu: początek: droga powiatowa 3260L, koniec dz. ew. nr 464 w m. Krasnobród
36	112294 L	Krasnobród ulica Św. Roch o przebiegu: początek: droga powiatowa 2949L, koniec: granica administracyjna m. Krasnobród
37	112295 L	Krasnobród ulica Modrzewiowa o przebiegu: początek: droga powiatowa nr 3261L, koniec droga powiatowa nr 2949L
38	112296 L	Krasnobród ulica Liliowa, Fiołkowa, Jaśminowa i Kalinowa o przebiegu: początek: droga gminna 110075L (ulica Wiśniowa), koniec: dz. ew. 109 (ulica Liliowa) Krasnobród ulica Liliowa, Fiołkowa, Jaśminowa i Kalinowa o przebiegu: początek: droga gminna 110075L (ulica Wiśniowa), koniec: dz. ew. 109 (ulica Liliowa)
39	112297 L	Krasnobród ulica Różana o przebiegu: początek: droga powiatowa nr 3260L koniec ulica Kalinowa
40	112298 L	Krasnobród ulica Kwiatowa o przebiegu: początek: droga powiatowa nr 3260L, koniec ulica Kalinowa
41	112299 L	Krasnobród ulica Wolności o przebiegu: początek: droga powiatowa nr 3261L, koniec droga gminna 110867L (ulica Spokojna)
42	112300 L	Krasnobród ulica Łastowieckiego i ulica Powstańców Styczniowych o przebiegu: początek: droga powiatowa 2949L, koniec ulica Świerkowa z łącznikiem do drogi na dz. ew. 2413
43	112301 L	Krasnobród ulica Świerkowa o przebiegu: początek: droga powiatowa nr 3261L, koniec: granica administracyjna m. Krasnobród
44	112302 L	Krasnobród droga gospodarcza - łącznik drogi gminnej 110871L (ulica Wczasowa) i drogi gminnej 110883L (ulica Sikorskiego) - początek droga gminna 110871L (ulica Wczasowa) koniec droga gminna 110883L (ulica Sikorskiego)
45	112303 L	Krasnobród ulica Leśna - początek droga powiatowa 2949L, łącznik z drogą gminną 110867L (ulica Sosnowa), koniec drogi osiedle domków jednorodzinnych przy ulicy leśnej działki ew, 1852 i dz. ew. 1776/8 w m. Krasnobród
46	112304 L	Krasnobród ulica Łąkowa - dz.ewidencyjne nr 600, 533, 530/6, 535, 549, 548. Przebieg drogi: początek droga powiatowa 3260L relacji Tomaszów-Krasnobród-Jacnia, łącznik z drogą powiatową 3263L, koniec: ulica Słoneczna przy granicy administracyjnej m. Krasnobród
47	112305 L	Krasnobród ulica Słoneczna - dz. ewidencyjne nr 534, 547, 577, 555, 554, 569. Przebieg drogi: początek droga powiatowa 3263L z łącznikiem do ulicy Łąkowej, koniec - ulica Łąkowa przy granicy administracyjnej m. Krasnobród
48	112306 L	Krasnobród ulica Handlowa - dz. ewidencyjne 1149 i 1147/4. Początek droga powiatowa 3260L - koniec na granicy z działką 1147/18 w m. Krasnobród.

49	112307 L	Krasnobród ulica Widokowa - dz. ewidencyjna 206. Początek drogi: droga powiatowa nr 3264L, koniec dz. ew. 179.
50	112308 L	Droga w m. Hutków - dz. ewidencyjne 509 i 643. Początek droga powiatowa 3247L, koniec droga gminna nr 110861L.
51	112309 L	Droga w m. Hutków - dz. ewidencyjna 187. Początek droga powiatowa 3247L, koniec granica administracyjna obrębu Hutków (przy działce nr 188 w m. Hutków)
52	112310 L	Droga w m. Hutków - dz. ewidencyjne 20 i 34. Początek droga gminna nr 110861L, koniec działka o nr ew. 3126 w m. Hutków (Nadleśnictwo Zwierzyniec).
53	112311 L	Droga relacji Wólka Husińska - granica gminy Krasnobród - Przysiółek Husiny - dz. ew. 461/3, 836, 923, 877 w m. Wólka Husińska. Początek drogi: skrzyżowanie z drogą gminną 110881L do granicy z działką o nr ew. 1101 w m. Wólka Husińska, następnie od działki o nr ew. 1101 w m. Wólka Husińska do granicy administracyjnej gminy Krasnobród (z gminą Susiec) łącznik do przysiółka Husiny do drogi gminnej o nr 110881L.
54	112312 L	Droga relacji - skrzyżowanie z drogą gminną 110873L w przysiółku Lasowce do granicy z działką o nr ew. 643 w m. Stara Huta (Nadleśnictwo Zwierzyniec). Droga położona na działkach o nr ew. 37/6, Huta. Początek drogi: skrzyżowanie z drogą gminną 110873L, koniec dz. ew. 643 w m. Stara Huta z łącznikiem do końca działki gminnej o nr 38/4 w m. Stara Huta.
55	112313 L	Droga relacji droga powiatowa 3252L do krzyżówki z drogą gminną 110858L. Droga znajduje się na działce gminnej o nr ew. 1110 w m. Hutki Namule. Początek droga powiatowa 3252L - koniec skrzyżowanie z drogą gminną 110858L.
56	112314 L	Droga tzw. "Belfont". Droga znajduje się na działkach ew. 434 oraz 514 w m. Kaczórki. Początek dz. ew. 1137 w m. Hutki Namule (Nadleśnictwo Zwierzyniec) - skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 849 w m. Kaczórki, koniec dz. ew. 415 w m. Kaczórki (rz. Jacynka)
57	112315 L	Krasnobród ulica Konopnickiej - dz. ew. 761, 783, 795 w Krasnobrodzie i dz. ew. 384 w m. Podklasztor. Początek dr. powiatowa 3260L, koniec droga powiatowa 3260L z łącznikiem dz. ew. 763 do drogi 3260L.
58	112316 L	Krasnobród ulica Zapiasek - dz. ew. 1096/17. Początek droga powiatowa 2949L, koniec droga gminna 110882L.
59	112317 L	Krasnobród ulica Królowej Marysieńki - dz. ew. Krasnobród ulica Królowej Marysieńki - - dz. ew. 620. Początek droga powiatowa 2949L, koniec droga gminna 110882L.
60	112318 L	Droga gospodarcza łącząca ul. Sikorskiego (110883L) z ul. Targową (110882L) dz. ew. 1281/13, 1309/13 w m. Krasnobród.
61	112319 L	Droga gospodarcza - boczna Lewela. Dz. ew. 2298 w m. Krasnobród. Początek droga powiatowa 3261L, koniec dz. ew. 2290 i dz. ew. 2306/2 w m. Krasnobród.
62	112320 L	Droga gospodarcza - boczna Lewela. Dz. ew. 2314 w m. Krasnobród. Początek droga powiatowa 3261L, koniec dz. ew. 2312 i dz. ew. 2312 i dz. ew. 2313 w m. Krasnobród.
63	112321 L	Droga gospodarcza - boczna Lewela. Dz. ew. 2285 i 2289/3 w m. Krasnobród. Początek droga powiatowa 3261L, koniec dz. ew. 2289/2 i dz. ew. 2289/6 w m. Krasnobród.
64	112322 L	Droga gospodarcza - boczna Tomaszowskiej. Dz. ew. 727 w m. Krasnobród. Początek droga powiatowa 3260L, koniec granica administracyjna m. Krasnobród.

Komunikacja zbiorowa

Komunikacja zbiorowa na roztoczu oparta jest na połączeniach autobusowych Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej – PKS Wschód i innych spółek PKS oraz przewoźników prywatnych. Niestety połączenia kursowe wewnątrz roztocza nie odpowiadają na potrzeby turystów, komunikacją zbiorową do Krasnobrodu dostaniemy się jedynie busami

za pośrednictwem prywatnych przewoźników, oferujących swoje usługi transportowe na roztoczu.

Komunikacja kolejowa

Gmina Krasnobród nie jest połączona z kolejowym systemem obsługi komunikacji, jedynie na fragmencie o długości 1,9 km przy zachodniej granicy przecina gminę trasa linii kolejowej nr 69 relacji Rejowiec – Hrebenne (kategoria linii: drugorzędna, niezelektryfikowana).

Komunikacja lotnicza

Zarówno mieszkańcy jak i turyści przybywający do uzdrowiska gminy Krasnobród, mogą skorzystać z połączeń lotniczych do docelowych nowoczesnych portów lotniczych, oferujących połączenia z licznymi miastami Europy:

- Lublin Airport, oddalony w odległości ok 115 km od gminy,
- Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka, oddalony w odległości ok 125 km od gminy.

Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej na obszarze gminy wynosi 45,6 km i jest niezmienna od roku 2002. Na obszarze miasta znajduje się 21,3 km sieci rozdzielczej, a 32,3 km na obszarze wiejskim gminy. Na obszarze miasta praktycznie wszyscy mieszkańcy (99%) mają dostęp do sieci wodociągowej (3094 osoby). Natomiast na obszarze wiejskim gminy dostęp do sieci wodociągowej ma 3356 osób, co stanowi około 82% mieszkańców części wiejskiej gminy. Z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w wodę korzystają w większości mieszkańcy wsi Hutki Namule, Kaczórki i Grabnik. Ogólnie system wodociągowy gminy zaspokaja potrzeby około 90% mieszkańców gminy.

Sieć kanalizacyjna

Od 1997 roku funkcjonuje w gminie komunalna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w miejscowości Hutki. Oczyszczalnia zlokalizowana jest w odległości około 2,5 km od centrum Krasnobrodu. Lokalizacja oczyszczalni wynika m.in. z umożliwienia w jak największym stopniu grawitacyjnego spływu ścieków. Według stanu na 31 grudnia 2015 roku sieć kanalizacyjna w gminie ma długość 25,6 km. Z czego cała sieć zlokalizowana jest w obszarze miasta. Sieć kanalizacyjna w gminie jest systematycznie rozbudowywana, jeszcze w 2005 roku liczyła jedynie 8 km. Dostęp do sieci kanalizacyjnej posiada ponad 3000 mieszkańców, a zatem około 98 % mieszkańców miasta. Mieszkańcy części wiejskiej gminy korzystają z rozwiązań indywidualnych takich jak szczelne szamba czy przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Sieć elektroenergetyczna

Przez Krasnobród przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Zamość – Józefów. Na terenie miasta znajduje się stacja rozdzielcza 110/15 kV stanowiąca podstawę zaopatrzenia gminy w energię elektryczną. Operatorem systemu dystrybucyjnego jest PGE Dystrybucja SA.

Gazownictwo

Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia. W Krasnobrodzie znajdują się także dwie stacje rozdzielczo-redukcyjne gazu. Od których odprowadzona jest sieć rozdzielcza średniego i niskiego ciśnienia. Długość sieci rozdzielczej na terenie miasta wynosi ok. 29,3 km, a na terenie wiejskim około 32 km. W gminie przyłączonych do sieci gazowej jest 1093 budynki mieszkalne, z czego 640 faktycznie dokonuje odbioru gazu. Niestety tylko w przypadku 327 budynków gaz stanowi źródło ciepła do ogrzania budynku. Korzystających z sieci gazowej jest około 30% mieszkańców gminy.

Gospodarka odpadami

W 2014 roku z terenu gminy Krasnobród zebrano 652 tony odpadów, z czego odpady zmieszane to 483 tony. Odpady te przekazano w większości na składowisko i do sortowni odpadów w Korczowie. Gmina Krasnobród w 2014 roku osiągnęła wszystkie wymagane poziomy odzysku surowców wtórnych. Na terenie gminy działają 3 podmioty zajmujące się

zbiórką i wywozem odpadów komunalnych. Są to dwa podmioty prywatne oraz Zakład Gospodarki Komunalnej w Krasnobrodzie z/s w Majdanie Wielkim.

Ciepłownictwo

W gminie Krasnobród nie funkcjonuje żaden centralny system ciepłowniczy. Budynki ogrzewane są za pomocą indywidualnych rozwiązań, w tym instalacji centralnego ogrzewania.

XII. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego na terenie gminy Krasnobród występują następujące zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

- 1) budowa linii 400 kV Chełm - Mokre – Jarosław;
- 2) utrzymanie i modernizacja istniejących linii elektroenergetycznych 110 kV;
- 3) utrzymanie i modernizacja drogi wojewódzkiej nr 849.

XIII. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

W gminie Krasnobród wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią dla terenów zlokalizowanych w dolinie rzeki Wieprz. Tereny te wyznaczone zostały w oparciu o opracowane Studium ochrony przeciwpowodziowej dla wybranych rzek z obszaru województwa lubelskiego. W roku 2004 zakończone zostały prace dla 17 rzek, w tym dla rzeki Wieprz. Na terenie gminy Krasnobród nie zostały opracowane mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego w oparciu o system ISOK (Informatyczny System Ochrony Kraju). Do czasu opracowania tych map to studium ochrony przeciwpowodziowej wskazuje obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Dla obszarów tych obowiązują odpowiednie nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z ustawy Prawo Wodne.